

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

15'inci Toplantı
21 Mayıs 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve eleştiri yaparken temiz bir dil kullanılmasını rica ettiğine ilişkin açıklaması

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.- Marmara Teknokent Anonim Şirketinin (MARTEK) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

-----0-----

15'inci Toplantı

21 Mayıs 2025 Çarşamba

-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 14.35'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş,
Komisyonun bugünkü gündemine,

İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve eleştiri yaparken temiz bir dil kullanılmasını rica ettiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak ibra edildi.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak ibra edildi.

Marmara Teknokent Anonim Şirketinin (MARTEK) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi, Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi, Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için, 28 Mayıs 2025 Çarşamba günü saat 14.30'da toplanmak üzere toplantıya 18.04'te son verildi.

21 Mayıs 2025 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.35
BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)
BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)
SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)
KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)
----- 0 -----

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 15'inci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bugünkü gündemimizde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun, Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Toplantımıza Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüyle başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ederim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, sunuma geçiyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sözü size veriyorum sunum için.

Buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, Komisyonun değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, uygun görürseniz sunum yerine bir video hazırladık kurumumuzun faaliyetlerini gösteren, onu göstereceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii, buyurun.

(Video gösterimi yapıldı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 2 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm...

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - 2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan bulgu ve önerilere uyulması hususunda gereken hassasiyet gösterilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Gökçek, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bu arada Komisyonumuz üyesi olmayıp Komisyonumuza iştirak eden Harun Özgür Yıldızlı, Kocaeli Milletvekilimiz, hoş geldiniz Komisyonumuza.

Buyurun Sayın Gökçek.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de kurumumuza tekrar hoş geldiniz demek istiyorum.

"7-2/3-1: Türkiye Denizcilik işletmeleri AŞ'ye ait Paşa Limanı İskelesi ve Kuruçesme Rıhtımı ile İzmir binasının kuruma devrinin sağlanması için gerekli işlemlerin yapılmaması." Bu bulgu 2021 Raporu'nda var, 2022 Raporu'nda var 2023 Raporu'nda da karşımıza çıkıyor. Alt Komisyonunda sormuştuk "Özelleştirme İdaresinden bir dönüş alabildiniz mi?" diye kuruma. Gelen cevapta "Özelleştirme İdaresi Başkanlığından herhangi bir resmî dönüş alınmamış olup devam eden süreç takip edilmektedir." deniliyor.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bu konuyla neden ilgilenmiyor Sayın Başkanım? Bizim ilgilenmemiz gereken bir durum var anladığım kadarıyla. Sayın Bakan Yardımcımız da buradayken söyleyelim, bu bulgu belli ki önümüzdeki senelerde de karşımıza çıkacak. Bu noktada devreye girmemiz gerekiyor ki, girelim bence. İki kurum da burada, birazdan Türkiye Denizcilik

İşletmelerinin denetimini gerçekleştireceğiz. Hem iki kurum da buradayken hem Sayın Bakanımız da buradayken Denizcilik İşletme yöneticileriyle de görüşelim, Özelleştirmeden arkadaşlarla da görüşüp bu konuyu bir sonuca bağlayalım isterim.

Bir de Paşa Gemisi alacağını tahsil edilememesi var; bu da yine 2021 Raporu'nda, bulgu arasında 2022 Raporu'nda da diğer bulgulardan bulgu tarafına geçmiş. Kurumunuzun verdiği güncel cevaba göre 6 Şubat tarihli duruşmada bir karar alınmıştı, bu gerekçeli kararın tebliği bekleniyordu. Karar tebliğ edildi mi? Yani güncel olarak bu konudaki son durumumuz nedir, bizi de güncellerseniz sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Böylelikle, 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerini görüşeceğiz.

2022 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Kamu eliyle yürütülen kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerinin tek elden yürütülmemesi.

Öneri 1:

Kuruluşun ana statüsünde belirtilen faaliyetlerini verimlilik ilkesi doğrultusunda faaliyetlerin yürütülmesi, geliştirilmesi ve tanıtılması için kaynaklar sağlamak ve artırmak hususu doğrultusunda hareket ederek kamu kaynaklarının etkin kullanılması amacıyla kamu eliyle yürütülen kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerinin tek elden yürütülmesinin sağlanması veya BOTAŞ tarafından üçüncü şahıslara gördürülen bu hizmetlerin Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından gördürülmesine ilişkin gerekli girişimlerde bulunulması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - Sayın Başkanım, biz konuyla ilgili olarak bu kılavuzluk ve römorkörlük hizmetleri yetkisini veren Bakanlığımızın ilgili birimi Denizcilik Genel Müdürlüğüne başvurumuzu yaptık. Yalnız, bu bulgu 2022 yılında yazıldı, bu tarihten sonra 2005 yılında yeni bir gelişme oldu konu hakkında: Meclisimizden geçen torba kanunun içindeki kılavuzluk ve römorkörlük ile ilgili maddede artık kamu kurumları tarafından işletilen liman tesislerinin kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerinin o kurum tarafından yapılması hakkı getirildi. Bu kapsamda da muhtemelen BOTAŞ da bir kamu kurumu olduğu için -Bakanlığımıza ağustos ayına kadar bunun müracaat zamanı var- Bakanlığımıza müracaat edip bu kanun kapsamında bu yetkiyi alacaktır ama biz kurumumuza verilmesi hâlinde Türkiye'deki herhangi bir limanda kılavuzluk, römorkörlük hizmetlerini veririz, o konuda bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Gökçek, öneri üzerine söz almak istiyorsunuz.

Buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, biliyorsunuz ki, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Marmara Denizi ve boğazlar bölgesinde kurtarma, tahlisiye, kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerini yerine getirmekte; hem yetkili hem de hizmetlerini yerine getirecek kabiliyet ve kapasiteye de sahip bir kurum ancak mantıklı hiçbir sebep olmadığı hâlde bu hizmetlerin bir kısmı başka bir kamu kuruluşu olan BOTAŞ tarafından verilmeye başlanıyor. Bu durum da bazı saçmalıklar ortaya çıkartıyor Başkanım. Mesela, Mehmetçik Gelibolu Boğaz etap hizmetlerinin kılavuzluk ve römorkörü Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından veriliyor ancak hizmetin devamı olan Gelibolu Marmaraeğlisi etap hizmeti BOTAŞ tarafından veriliyor yani burada aynı römorkörle ve kılavuzla, kaptanla etap tamamlanabilecekken Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünden bir yere kadar getiriliyor, sonra tekrar BOTAŞ alıyor gidiyor. Ya burada çok saçma bir durum var yani ikisi de kamu kuruluşu. Neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuyoruz? Bunun mantıklı bir açıklaması varsa bunu da burada bir yetkili açıklarsa çok sevineceğim.

Diğer saçmalık da BOTAŞ'ın römorkörlük veya kılavuzluk hizmetlerini yerine getirirken dışarıdan hizmet alımı yaptığı tespit ediliyor. Yani zaten Kıyı Emniyeti bu hizmeti verebiliyor, kamu kurumu, bu konuda yetkin, kapasitesi de var ama BOTAŞ'a veriyoruz, BOTAŞ da bunu yapamadığı için dışarıdan başka üçüncü bir şahsa veriyor. Şimdi, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün kurtarma römorkörlerinin kapasite kullanım oranına bakıyoruz, son yılları söyleyeyim: 2021'de yüzde 20, 2022'de yüzde 21 yani Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü bu işi yapabilecekken, kapasitesi fazlasıyla bu işi yapmaya da yetecekken biz bu işi alıyoruz "BOTAŞ sen yap." diyoruz, sonra BOTAŞ da diyor ki "Ben bu işi yapamam, dışarıdan hizmet alayım." Hatta şöyle yani IGA Port limanında kılavuzluk hizmeti Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından veriliyor, römorkör hizmetiye BOTAŞ tarafından yerine getiriliyor ancak IGA Port bölgesine gelen gemilerin büyük olması, hava şartlarından dolayı kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerinin zorlu olmasından ötürü BOTAŞ ilgili bölgedeki römorkörlük hizmetini yerine getirirken elinde güç ve sayı olarak yeterli römorkör olmamasından ötürü Kıyı Emniyetinden yardım istiyor. Yani böyle bir saçmalık yok, madem zaten bu işi Kıyı Emniyeti verebiliyor, zaten de veriyordu, BOTAŞ'a tekrar diyoruz ki "Sen al bu işi yap." Sonra bu işi BOTAŞ yapamıyor, hem üçüncü şahıslardan dışarıdan hizmet alımına gidiyor hem de Kıyı Emniyetinden yardım istiyor. BOTAŞ'ın bu hizmeti veremeyeceği çok açık, böyle bir yetkinliği yok, bu hizmetleri verebilmesi için de yatırım yapması gerekiyor. Bu yatırımı yapması da hem kamu kurumlarının kapasite kullanımlarını azaltacak hem de kamu kaynağının etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını engelleyecek. Hâlihazırda Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü hem bu işi yapacak kapasiteye sahip hem de kârlı bir kurum. Kârlı bir kurum olduğu için de -teşekkür ediyoruz, en kârlı kurumlarımızdan biri, belki ilk sıradasınız- hâliyle yatırımlarını da yapmaya devam ediyor; yeni römorkörler alıyor, kurtarma gemileri alıyor, şu an hâkim değilim artık sayılarına ama yeni yatırımlar yapabiliyor. Şimdi, bu durumda yani Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı da bu konuya... Bizim kurumumuz yapması gerekeni yapıyor Sayıştay bulgusundan sonra ancak Ulaştırma Bakanlığı -özetle söyleyeyim- şöyle bir cevap veriyor: "BOTAŞ sadece LNG taşıyan gemilere hizmet veriyor. BOTAŞ da bir kamu kurumu, dolayısıyla ortada bir kayıp söz konusu değildir bu işte." Ama ben Ulaştırma Bakanlığının bu mantığını da anlamadım çünkü Kıyı Emniyeti kapasite kullanım oranını artırsa hem de BOTAŞ buraya yapacağı yatırım için kaynağı başka yatırımlar için kullansa yani Kıyı Emniyeti yaptığı işi yapmaya devam etsin, BOTAŞ bu işi yapmak için yatırım

yapacağına başka yere yatırım yapsın hem de BOTAŞ üçüncü şahıslara da iş vermek hâliyle de kamunun kaynağını oraya aktarmak zorunda kalmamasın. Yani burada nasıl bir kamu zararı oluşmuyor, ben anlamadım. Bir de işin bir güvenlik, emniyet boyutu var. Bu işi yıllardır Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü zaten götürüyor, şimdiye kadar da helal olsun, büyük bir sıkıntı yaşadığımız bir durum da olmadı, işlerini de iyi yaptılar, şimdi burada bu yetkinliğe sahip olmayan, tecrübeye sahip olmayan BOTAŞ'ın LNG taşıyan gemilere bu hizmeti vererek daha da riskli bir hâle getirmesinde de bir mantık görmüyorum. Burada kurumun yapacağı bir şey yok Başkanım, açık konuşalım yani sizden ricam gelin, biz bu işe bir el atalım. Sayın Bakanımız burada, bizler buradayız, BOTAŞ'ın bu hizmeti vermeye çalışma aşkından vazgeçelim, kamu kaynaklarını daha verimli kullanalım hem de ülkenin de güvenliğini tehlikeye atmamış olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Kurum gerekli pozisyonu aldığından konunun gündemden çıkarılması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurumun 2022 yılına ait 2 no.lu genel önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - 2022 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan bulgu ve önerilere uyulması hususunda gereken hassasiyet gösterilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Buyurun Sayın Gökçek.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Tekrar teşekkür ediyorum Başkanım.

İstanbul'da, bugün görüşeceğimiz dört kurumun alt komisyon toplantılarını biz Kıyı Emniyetinin binasında yaptık. Bu vesileyle de bizi oradaki ağırlamaları için tekrar kuruma çok teşekkür ediyorum.

Günümüzde dünya ticaretinin yüzde 90'ı deniz yoluyla yapılmakta olduğunu düşündüğümüzde, bu durumun, ülkemiz açısından bir avantaj olduğu kadar denizlerdeki trafik sebebiyle beraberinde birçok riski ve tehlikeyi getirdiğini de unutmamalıyız. Bu bakımdan, denizlerimizde ve boğazlarımızdaki seyir emniyetinin sağlanması açısından çok önemli bir görev ifa ediyorsunuz. Her şeyden önce 16 milyon İstanbullunun huzur ve güvenliği için 7/24 esasına dayalı olarak çok kıymetli bir çalışma yürütüyorsunuz. Ayrıca, söylediğim gibi, yine kâr eden bir KİT olarak karşımızda olmanızdan ötürü de tekrar memnuniyetimi ve teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Burada kuruluşun mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların gelir getirici faaliyetler kapsamında değerlendirilmemesi bulgusu vardı, bunu konuşmuştuk alt komisyonda. Ben de bu taşınmazların listesini talep etmiştim. Listeye baktığımda, deniz fenerleri yoğunlukta. Bazı taşınmazların gelir getirici bir faaliyete konu olamayacağı da belli. Hatta 25 metrekare, 50 metrekare, 150 metrekare arsalarınız var. İşte, imar içerisinde olmayan arsalarınız var, bir şekilde adanın ortasında kalan arsalarınız var. Bunların hepsinin bir şekilde kira getirecek bir faaliyet olması mümkün değil ama belki bu atıl durumdaki deniz fenerlerinin - yaptığınız örnekler var- daha da fazlasını, teknoloji gelişmesiyle aktif olarak kullanılmayanları kültürel olarak önemli eserler olarak ortaya çıkarsa, bunu turizme kazandırabileceğimizi düşünüyorum ben. Artık gelir getirmesinden ziyade bunların turizme kazandırılması için, kültüre kazandırılması için Kültür ve Turizm Bakanlığıyla bir istişaremiz var mı, bu konuda bir çalışmamız var mı; onu merak ediyorum.

Az miktarda da olsa tahsil edilemeyen bir kurtarma ücretimiz vardı, konuşmuştuk alt komisyonda, bunun yasal süreci devam ediyor diye hatırlıyorum. Bu süreç ne aşamada, onu sizden öğrenmek istiyorum.

Bir de, bugünlerde sizin de bildiğiniz üzere, bir Kanal İstanbul gündemi var. Bir siyasi tartışma başlatmak için değil, konuya dair kurumun yetkinliği ve bilgisine başvurmak amacıyla soru yöneltmek istiyorum.

Yine sizin verilerinizden yola çıkarak konuşuyorum: 2024 yılında İstanbul Boğazı'ndan büyüklü küçüklü 41.363 gemi geçmiş, bu da günlük aşağı yukarı 113 gemiye tekabül ediyor, hatta 2025 yılının ilk 3 ayında 9.351 gemi geçmiş, bu da günlük 103, 104 gibi bir sayı veriyor bize.

Şimdi, iktidar, Kanal İstanbul'u günlük en az 150, 160 gemi geçeceği iddiasıyla savunuyor. Şimdiye kadar hiç 150, 160 geçişin olduğu bir yıl olmamış bizim baktığımız verilere göre. Teknik bilgiye hâkim olmak için soruyorum: Günümüzde taşımacılık sektöründe, evet, tonajlar artıyor ancak gemi trafiği azalıyor daha büyük tonajlı gemilere geçildiği için. Bu önümüzdeki yıllarda İstanbul Boğazı'nı kullanacak gemi sayısında sizin öngörünüz nedir, bir artış mı görüyorsunuz, bir azalış mı görüyorsunuz? Gemi trafiği açısından, tonaj olarak değil... Çünkü bakıyoruz, son yıllarda hep boğazlardan geçen tonaj artmış ama gemi sayısı düşüyor, bu böyle de devam edecek çünkü dünyada olan bir değişim bu, bunun önüne biz geçemeyiz. Bu konuda, gemi geçiş sayılarıyla ilgili öngörünüz nedir; onu rica ediyorum.

Son olarak da, tekrar hem bizim sorularımıza vermiş olduğunuz cevaplardan ötürü hem de bugüne kadar yaptığınız bütün çalışmalardan ötürü teşekkür ediyorum sizlere.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Sayın Sümer, buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de kurumumuzun Genel Müdüğüne ve bürokratlarına hoş geldiniz diyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum.

2022 Sayıştay Raporu'nda dikkat çekici bulgulardan biri kurumunuzun mevzuata aykırı bir şekilde bazı hizmetleri ücretsiz sunmaya devam etmesi nedeniyle gelir kaybına uğramış olması. 2022 yılında sadece bazı gemilere ücretsiz kılavuzluk ve römorkör hizmeti verilmesinden doğan tahmini gelir kaybı 46 milyon 897 bin 195 TL olarak tespit edilmiş. Bu uygulama 2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararıyla yürürlükten kaldırılmış bir düzenlemeye dayanılarak sürdürülmektedir. Kurumun bu konuda gerekli güncellemeleri yapması hem mevzuata aykırılık hem de kamusal kaynakların etkin kullanılması açısından ciddi bir zafiyet yaratıyor mu?

Yine, 2021 yılında yapılan 115 adet toplam 5 milyon 823 bin 895 TL tutarındaki ön ödemenin yıl sonu itibarıyla mahsup edilmediği, dolayısıyla giderleştirilemediği tespit edilmiş. Bu durum hem mali tablolarda gerçeği yansıtmamasına hem de iç denetim mekanizmasının işlenebilirliğine ne gibi etkisi vardır?

Yine hem 2021 hem 2022 yılı Sayıştay raporlarında ihalelerde mevzuata aykırı uygulamalara rastlanmış. Özellikle 2021 raporunda geçici ve kesin teminatların süresi içinde iade edilmemesi veya zamanında irat kaydedilmesi gibi sorunlar var. Bununla ilgili kurumunuzun görüşü nedir?

Yine Sayıştayımızın 2022 denetiminde kurumun bazı hizmet alımlarında tekrar eden şekilde ve uzun yıllara yayılmış sözleşmeler yaptığı tespit edilmiş. Örneğin, iletişim hizmeti alımı gibi konular farklı yıllarda benzer bedellerle yeniden ihaleye çıkarılmış. Bu konuda kurumun herhangi bir önerisi veya çalışması var mıdır?

Yine, 2021 raporunda 1 milyon 688 bin 62 TL tutarındaki demirbaşların amortismanına tabi olmayan sınıfta kaydedildiği, dolayısıyla kurumun varlıklarının yanlış muhasebeleştirildiği ifade edilmektedir. Bu tür konularla ilgili kurumun herhangi bir çalışması var mıdır?

Ayrıca Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğümüz İstanbul Boğazı'nda son üç sene içinde kaç kaza olayına müdahale etmiştir? Bu olayların kaç tanesinin risk analizi yapılmıştır? Boğaz trafiğinin risk oluşturduğuyula ilgili kurumunuz tarafından düzenlenen bir rapor var mıdır?

Kanal İstanbul Projesi'yle ilgili -Ali Vekilim de söyledi- kıyılarımızda ve Boğaz'da oluşabilecek olumsuz durumlarla ilgili kurumunuzun herhangi bir tespiti veya raporu var mıdır?

Sayıştay raporlarında sıklıkla karşılaşılan ihale süreçlerindeki usulsüzlükler ve kamu zararı oluşumu tespitleri dikkate alındığında Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün son beş yılda bu tür sorunların tekrarını önlemek adına herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Kamuoyunda Kıyı Emniyetinin özellikle deniz kazalarında müdahale süreçlerindeki geç kalma veya yetersiz donanımı eleştirileri yaygın olarak dile getirilmektedir. Gerçi son dönemlerde -Ali Vekilim de söyledi- Allah var, gerçekten anında müdahale ediliyor ama Sayıştay raporlarında bazı bulgular var. Onunla ilgili herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Kıyı Emniyetinin sahip olduğu tesislerin ve araç gereçlerin etkin ve verimli kullanımı konusunda Sayıştay raporlarında atıl kapasite ve bakım onarım eksiklikleri tespitleri bulunmaktadır. Bu kaynakların daha etkin kullanımını sağlamak ve israfı önlemekle ilgili kurumun herhangi bir çalışması var mıdır?

Teşekkür ederim.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Sayın Kaya, buyurun, hem hoş geldiniz hem de buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Komisyonumuzda Manavgat Irmağı Ulualan mevkisinde yıllardır atıl bırakılan, bölge ekonomisi ve deniz turizmi açısından stratejik öneme sahip bir projeye dikkat çekmek istiyorum, Yat Yapım ve Çekek Yeri Projesi. Bu proje 2000'li yılların başından bu yana kamuoyunda konuşulan, ilgili kurumların zaman zaman gündeme getirdiği önemli bir yatırımdır ancak geçen yıllar içinde gereken adımlar atılamamış, proje uygulanmadan beklemeye alınmış, alan dağınık bir şekilde değerlendirilmiştir. Oysa bu bölge Antalya'nın ve özellikle Manavgat'ın denizcilik altyapısını ve deniz turizmini güçlendirecek, istihdam ve üretim yaratacak bir merkez hâline gelebilir.

Bugün Manavgat'ta her yıl 300 ile 400 arasında tekne karaya çekiliyor. Bu teknelerin bakım ve onarımıyla birlikte oluşan yan sanayi faaliyetleri doğrudan ekonomik katkı anlamına geliyor ancak mevcut çekek alanları yetersiz, denetimsiz ve dağınık durumda. Bu nedenle önerimiz nettir, Manavgat Irmağı Ulualan mevkisinde yat yapım onarım ve çekek organize bölgesi kurulmalıdır. Bu yapı sayesinde hem teknik standart sağlanır hem de çevresel sürdürülebilirlik korunarak modern, kontrollü bir altyapı oluşturulabilir. Ayrıca bu modelin Antalya Serbest Bölgesi örneğinde başarıyla uygulandığı da ortadadır. Türkiye'nin yat üretiminde dünya sıralamasına girmesinde bu tür bölgelerin etkisi büyüktür. Manavgat da bu potansiyele sahiptir. Bu proje sadece denizcilik sektörü için değil Manavgat ekonomisi ve deniz turizmi için de bir kaldıraç olacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kaya, bu, ilgili kurumun konusu değil.

AYKUT KAYA (Antalya) - Bitiriyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, yine de tutanaklara geçsin; biz, ilgili kurumun konusu olmadığını ifade edelim.

Buyurun, devam edin.

AYKUT KAYA (Antalya) - Yerli üretici kazanacak, istihdam artacak, teknik altyapı güçlenecek, bölge ekonomik bir değer üretecektir. Manavgat Irmağı Ulualan mevkisindeki bu alan kamu yararına uygun biçimde bir an önce yat yapım ve çekek organize bölgesi olarak planlanmalı ve gerekli adımlar atılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Sayın Dindar, buyurun.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kurumumuzun Değerli Müdürü, değerli çalışanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü İstanbul ve Çanakkale Boğazları başta olmak üzere kıyılarda çok stratejik bir rolü yerine getirmektedir. Kırk yılı aşkın süredir bu alanda önemli bir rolü yerine getiren kurum, ekoloji konusunda rolünü yerine getirememektedir. Artan deniz trafiği nedeniyle oluşabilecek tanker ve gemi kazaları riski yüksektir. Bu durumda boğazlar, Marmara Denizi'nin dokusu olumsuz etkilenebilir. Kurum son yıllarda altyapısını iyileştirilmişse de olası bir çevre felaketine karşı kapasitenin yetersiz olduğu bilinmelidir. Bu konuda kapsamlı bir çalışma başlatılmalıdır. Kurumun personel politikasında liyakate öncelik verilmelidir. Kurum yönetiminde denizcilik alanında birikim ve deneyimi olan kalifiye yöneticilere alan açılmalı ve en azından önerileri dikkate alınmalıdır. Eğitim ve denetim mekanizmaları geliştirilmelidir. Boğazlardan geçişte standart altı veya riskli gemi geçişlerinde tedbirler artırılmadan geçişlere izin verilmemelidir. Sigortasız ve ağır riskli geçişlere asla izin verilmemelidir çünkü Marmara Denizi'nin dokusu, adaları, Boğaziçi tarihi mirası riske edilecek yerler değildir, denetim zafiyetine dönülmemelidir.

Değerli milletvekilleri, kıyı emniyeti konusu artık teknoloji, yoğun gözlem ve iletişim sistemleriyle sağlanmaktadır, geleneksel yöntem ve yaklaşımlar terk edilmektedir. Teknolojik yatırımlar ve açılış konuşmasında ifade edilen LRIT entegrasyonu önemli bir gelişmedir ancak bunların ihale süreçlerinde teknik şartnameler konunun uzmanlarınca hazırlanmalıdır. Kıyı emniyetinde rant değil kamu yararı ve ekoloji güvenliği esas alınmalıdır.

Sözlerimi bitirirken şunu ifade edeyim: Boğazlar başta olmak üzere kıyı emniyeti stratejik bir konudur, sadece denizlerde değil Van Gölü başta olmak üzere büyük ölçekli göllerde kıyı emniyeti ve ekoloji konusu birlikte ele alınmalıdır. Gemi sevkıyatı yakıtlarının ve yüklerin ekolojiye zarar vermeyecek şekilde bertaraf edilmesi ve diğer risklerin giderilmesi için kurum bilgi, birikim ve kadrosunu geliştirmelidir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Dindar.

Sayın Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştayımızın değerli denetçileri, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğümüz, Sayın Bakan Yardımcım; öncelikle hoş geldiniz.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri; hoş geldiniz.

Evet, öncelikle Ulaştırma Bakanlığımıza teşekkür ediyoruz, hakikaten bir Bakan Yardımcısıyla bu kuruluşlarımızın temsil edilmesi bizi de mutlu ediyor çünkü bu kuruluşların her birinin bakanlıkla bağlantılı olduğunu biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz. Onun için, burada olmanız bizi de mutlu etmiştir; geldiğiniz için teşekkür ediyoruz.

Evet, Kıyı Emniyeti kuruluşu her yıl gün geçtikçe kendini yeniliyor ve geliştiriyor. Bunu biz takibimizde de görüyoruz çünkü boğazlardan geçen gemi trafiği düşünüldüğünde, İstanbul başta olmak üzere Marmara kıyıları hakikaten çok önemli. Buralarda herhangi bir olumsuzlukta Kıyı Emniyetinin önemi de büyüktür. Bakanlığımız ve Kıyı Emniyeti yetkilileri bu konunun farkında -gördüğümüz gibi brifingden de anladık, teşekkür ederim brifing için de- onun için de hakikaten her gün kendini geliştiren bir kuruluşumuz yani hem yatırım yapan hem kârlı hem de gün geçtikçe kendini geliştiren bir kuruluş olan Kıyı Emniyeti bizi de mutlu ediyor; bu da iyi yönetildiği anlamına geliyor. İstanbul'da yaptığımız alt komisyon toplantısında Kıyı Emniyetinin imkânlarını bir daha gördük ve burada da gördük ki Kıyı Emniyeti her türlü tedbiri almak için boğazlarda, Marmara Denizi'nde çalışmalarını sürdürüyor. Özellikle bu konuda Kıyı Emniyetine destek veren Bakanlığa çok teşekkür ediyoruz. Ben de Ulaştırma Bakanlığında görevdeyken biliyorum, Kıyı Emniyeti İstanbul'a bir zarar gelmesin, Marmara'da bir sıkıntı olmasın diye hakikaten çok düşünceli konularda adım atıyor. Mesela, bunu belki her seferinde söylüyorum ama benim çok canımın yandığı bir konu var biliyorsunuz, Haydarpaşa binasının yanması; o zaman oturmuştu Kıyı Emniyeti, "Acaba köprünün üzerinde bir yangın çıksa, köprüye ulaşılmazsa biz burada yangını nasıl söndürürüz?" gibi tartışmalar vardı; bunun üzerine römorkörler alındı. Bu römorkörler, saatte 10 bin ton su basan, yükseğe, köprünün üzerine bile suyu ulaştırabilen römorkörler. Dolayısıyla Haydarpaşa binası yanınca bize çok büyük bir katkısı oldu Kıyı Emniyetinin, Haydarpaşa binasında çıkan yangını söndürdü, Haydarpaşa binası yanmadı; onun için de ayrıca teşekkür ediyoruz.

Sonuç olarak, hakikaten iyi yönetilmesi, kârlı bir şirket olması, her türlü tedbiri alması dolayısıyla hem Bakanlığa hem de yönetime çok teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Buyurun Sayın Tahtasız.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın değerli temsilcileri, Sayın Genel Müdür ve kıymetli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan, İstanbul ve Çanakkale Boğazı'nı topraklarında barındıran, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan cennet vatanımızda kıyıların emniyeti gerçekten çok önemli. Bu görevi yerine getiren Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün bilanço ve netice hesapları hayırlı uğurlu olsun diyoruz ve buradaki çalışan tüm arkadaşlarımızı da selamlıyor ve başarılar diliyorum.

Türkiye, coğrafi yapısı nedeniyle dünya üzerinde çok önemli bir ülke. Kıyı Emniyeti olarak bu anlamda özellikle denizlerin güvenliği, olası kazaların önlenmesi açısından kılavuzluk hizmetleri gibi çok önemli bir görev yapıyorsunuz ve burada da başarılı işlere imza attığınızı görüyoruz.

İstanbul, sadece Türkiye'nin değil dünyanın göz bebeği ve metropol bir şehrimiz. Bunu düşünmek dahi istemiyoruz ama 16 milyon kişinin yaşadığı İstanbul'da boğazlarda yaşanacak olası kazaların sonuçları ağır olacak; geçmişte bunun acı örneklerini yaşadık.

Sayın Genel Müdür, sizlerin işinizi layıkıyla yaptığını biliyoruz, kâr eden bir kuruluşunuz ancak sizler kadar ülkemizi de bekleyen bir tehlikeyle karşı karşıyayız, tehlikenin adı da "Kanal İstanbul", bunun adı aslında "can al İstanbul"dur ama. Benim denizcilik konusunda bir eğitimim yok, sizler bu konunun uzmanlarısınız, bu Kanal İstanbul'un tehlikeleriyle alakalı bir araştırmanız, bir projeniz var mı; bunu öğrenmek istiyoruz. AKP iktidarı, Kanal İstanbul Projesi'ni âdeta mavi boncuk dağıtır gibi Arap ülkelerinde ve onların kanallarında pazarlama derdine düştü. Kanal İstanbul'un yapılması durumunda İstanbul Boğazı'ndaki kazaların azalacağı iddia ediliyor ama konuya siyasi değil de bilimsel yaklaşan uzmanlar bunun tam tersini iddia ediyorlar. Kanal

İstanbul yapıldığı takdirde Süveyş Kanalı'nda karaya oturan Ever Given gemisinde olduğu gibi kaçınılması mümkün olmayan kazalara davetiye çıkarılacağı vurgusu yapılıyor. Konunun uzmanları, İstanbul Boğazı'ndaki kaza riskine karşı bir önlem olacağı iddiasıyla ortaya atılan Kanal İstanbul Projesi fikrinin çok daha yüksek riskleri şehrin başka yerine transfer edeceğini söylüyor. İstanbul Boğazı'nda daha önce uzmanlar, dedikleri gibi daha uzun, daha dar, daha sık ve akış debisi çok daha yüksek olacak Kanal İstanbul'un kaza riski ve kaza sonrası ortaya çıkacak hasarlar bakımından büyük tehlikeler arz ettiğini kamuoyuyla televizyon kanallarında paylaşıyorlar. Uzmanlar, Kanal İstanbul'da Süveyş Kanalı'nda olduğu gibi benzer bir karaya oturma senaryosunda Karadeniz'den Marmara'ya akış hızı yüksek olacağından kaza yapan geminin kilometrelerce sürükleneceğini de vurguluyorlar ve kanal çevresinde inşa edilecek yerleşim yerlerinin de yaşanacak su taşkınlarıyla büyük zarar göreceğini, su havzasının ve tarım arazilerinin zarar göreceğini, ekosistemin bozulacağını defalarca anlatıyorlar. Sonuç olarak, Kanal İstanbul Projesi'nin iktidar tarafından pazarlandığı gibi kaza riskini düşürmeyecek aksine artıracak ve ortaya telafisi mümkün olmayan sonuçlar çıkacağı ifade ediliyor. Bizim en büyük endişemiz, doğaya meydan okuyan bu projenin Kanal İstanbul değil "can al İstanbul" olduğunu, bu projeyi lütfen tekrar... Rant için kanal yerine biz şunu söylüyoruz: İstanbul'dan özellikle Anadolu'nun kalkınma projesi olarak söylediğimiz, yıllardır da bunu savunduğumuz bizim Samsun Limanı ile Trabzon Limanı'nın Aksaray üzerinden Mersin Limanı'na bağlanması; bu, İstanbul trafiğini de çok fazlasıyla rahatlatacak bir proje ama rant uğruna bu projeyi değil de maalesef Kanal İstanbul Projesi'ni düşünmeleri bizi gerçekten üzüyor. Eğer biz Aksaray üzerinden Anadolu'da üretilen ve Karadeniz'de üretilen ürünleri demir yoluyla Mersin Limanı'yla buluşturursak bunun zaten Kanal İstanbul'u çok fazlasıyla rahatlatacağı kesin. Kanal İstanbul Projesi boğazda yaşanacak kazaları azaltacak mı, artıracak mı? Kanal İstanbul'la ilgili Kurumunuz bilimsel bir araştırma yaptı mı? Görüş ve önerilerinizi kamuoyuyla paylaşırsanız biz de bunları vatandaşımıza anlatalım. AK PARTİ iktidarı "İstanbul Boğazı'ndan geçen gemilerin yüzde 99'u Kanal İstanbul'dan geçebilecektir." diyor. Uzmanlar ise "Binlerce gemi Çanakkale Boğazı'ndan geçecek, Marmara'da seyredecek ve boğazdan veya kanaldan geçmek üzere açıklarda sırasını bekleyecek, yer bulabilirse demirleyecek." diyor. Boğaz veya kanala girmeden riskler katlanacak, böyle bir yoğunluğa ne Çanakkale Boğazı ne de giriş çıkış bölgeleri dayanabilir. İnceleme yapacak otoritelerin bu öngörü ve imkânsızlıkları göz önüne alması gerekiyor. "Böyle bir artışa izin verilmez, verilmemeli." diye ciddi bir uyarıda bulunuluyor. Kurum olarak sizin bu konudaki yaklaşımınızı biz merak ediyoruz. Kanal İstanbul özelinde olası tehlikeleri içeren bir çalışma yaptınız mı? Yaptıysanız bu çalışmayı bizlerle de paylaşırsanız biz de kamuoyuna duyuralım. 2024 yılında İstanbul Boğazı'ndan kaç adet gemi geçişi oldu ve 2024 yılında kaç adet kaza yaşandı? Bu kazaların maddi ve manevi sonuçları ne oldu? Son olarak, Kurumun 2024 yılı kâr veya zararı ne olmuştur? Her ne sebeple olursa olsun denizlerimizde hiç kaza yaşanmadığı, denizlerimizin kirlenmediği günler diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Tahtasız.

Buyurun Sayın Temür.

ALİ TEMÜR (Giresun) - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim, Sayıştay mensupları, Sayın Bakan Yardımcım, Kıyı Emniyeti Genel Müdürüm ve kıymetli ekibi, değerli katılımcılar; ben öncelikle Alt Komisyon Başkanlığını yaptığım ve İstanbul'da Komisyonumuzu ağırladığı, ilgi ve alakasını esirgemediği için Kıyı Emniyeti Genel Müdüğüme teşekkür ediyorum. Giresunlu bir hemşehrim Genel Müdürüm, örnek bir Kurum ortaya koydu. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünü örnek bir genel müdürlük, örnek bir kurum hâline getirdiği, kazançlı bir kurum hâlinde idare ettiği için kendisine ve ekibine teşekkür ediyorum, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Tüm katılımcıları saygıyla ve hürmetle selamlıyorum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Temür.

Evet, son konuşmacı olarak Sayın Sarıgül'e söz veriyoruz.

Buyurun Sayın Sarıgül.

MUSTAFA SARIĞÜL (Erzincan) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şu anda çok değerli, çok kıymetli, başarılı bir kuruluşla karşı karşıyayız. Genellikle hep eleştiriyoruz. Buraya gelen kamu kurum ve kuruluşlarında çok değerli, artı yapan bir kuruluşumuz; ben Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum, Sayın Genel Müdüre, kadroya teşekkür ediyorum. Türkiye bir denizler ülkesi, 3 tarafımız denizlerle çevrili olan bir ülke. Böylesine önemli bir yerde gerçekten Kıyı Emniyetimizin görev yapmasını ben son derece kıymetli ve değerli buluyorum. Özellikle deniz trafiği en zor trafiktir, deniz trafiğinin düzenlenmesi dikkat ister, hassasiyet ister. Burada kurtarma ekipleri, römork, eskort hizmetleri, haberleşme hizmetleri... Bir de burada Kıyı Emniyeti teknolojiyi en iyi şekilde kullanıyor, teknolojiyi kullanmak da son derece değerli. Kılavuzluk hizmetlerinde başarı müthiş bir hadise. En ufak bir hata... Geçen gün bakıyorum, Türkiye'ye uzun yıllardan beri, pandemiden sonra büyük turistik gemiler gelmiyordu, şu anda Karaköy'e büyük turistik gemiler geliyor. Bunlar son derece kıymetli ve bu turistik gemilerin oradan girişleri, çıkışları çok önemli Sayın Genel Müdürüm, Sayın Bakanım; gerçekten çünkü öbür taraftan bakıyorsunuz, balıkçı motorları, öbürleri vesaire. Ben o gün baktım, Kıyı Emniyetten gelen arkadaşlar çift taraftan gemiyi çıkarmaya çalışıyorlar. Orada yapılacak olan -Allah korusun, şu ana kadar böyle bir şey olmadı- en ufak bir kaza turizmi etkiler, sıkıntımız büyük olur ama bugüne kadar böyle bir kaza olmadı.

Ben Kıyı Emniyetini kutluyorum. "Sizin emniyetiniz bizim önceliğimizdir." Bu, son derece şık, son derece değerli.

Sayın Bakanım, bu evlatlar, bu çocuklar, bu gençler diyorlar ki 16 milyon genç... Konumuz o değil ama Sayın Başkanımızın izniyle... Buradayız, bir bilgi alabilirsek çok mutlu olurum; özel de verebilerseniz, genel de. Bu evlatlar diyorlar ki: "Bu Roblox açılın. Roblox açılın." Ben de diyorum ki Sayın Bakanım, bu Roblox'la ilgili içerikler düzenlenmeli, bunlar Almanya, Fransa üzerinden giriyorlar ve bunu mutlaka açmalıyız. Bu konuda bir bilgi alabilirsem çok memnun olurum.

Kıyı Emniyetini, Sayın Genel Müdürümüzün şahsında bütün kadroyu, bütün personelini kutluyorum. Aynı hassasiyetin başarıyla devam etmesini arzu ediyorum. Kıyı Emniyeti Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli bir gurur kaynağıdır. Üç tarafımız denizlerle çevrili ve bu hassasiyet, özellikle turistik büyük gemilerin gelmesinde arkadaşların gösterdiği gayret kıymetlidir. Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sarıgül.

Evet, böylece, geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, sorulan soruları yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, tüm vekillerime, kurumumuzla ilgili söyledikleri güzel sözler için teşekkür ederim.

Başkanım, eğer müsaade ederseniz, sayın vekillerimizin tüm sorularına yazılı olarak vaktinde cevap vereceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Detaylı olarak, zamanında.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - Evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA BANKAOĞLU - Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Şimdi, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bilançosu ve 1 milyar 909 milyon 541 bin 833 lira 5 kuruş dönem kârıyla kapanmış bulunan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 31/03/2023 tarihindeki Yönetim Kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 3 milyar 262 milyon 869 bin TL dönem kârıyla kapanmış bulunan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Ben, toplantıyı kapatmadan önce Sayın Bakan Yardımcımıza söz vermek istiyorum.

Sayın Bakan Yardımcım, buyurun.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKAN YARDIMCISI OSMAN BOYRAZ - Değerli Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, kıymetli hazırun; hepinizi en kalbî duygularla selamlıyorum.

Uzun yıllar Parlamentoda görev yapmış bir kardeşiniz olarak sizlerle aynı ortamda bulunmaktan büyük mutluluk duyduğumu ifade edeyim.

Bugün, Bakanlığımızın Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüyle ilgili görüşmelerini gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Özellikle, Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği gibi, bütün milletvekillerimize medyunuşukranım; ifade ettikleri bizler için çok kıymetli, değerlidir. Her şikâyet de bir fırsattır, bu yaklaşımla yol haritamızı belirliyoruz. Sizlerin önerileri, tavsiyeleri, şikâyetleri bizim için önemlidir.

Sayın Sarıgül'ün ifade ettiği Roblox'la ilgili de gençler adına kendisinin de burada sözcülük yapmasından dolayı teşekkür ediyorum. Bizim de o konudaki çalışmalarımız devam ediyor. Gençler, tabii ki hepimizin, bütün siyasi partilerin en önemli ve en kıymetli, en müstesna olarak öncelik verdikleri bir alan. Gençler bizim için kıymetlidir, gençlerimiz için her türlü adımı atmaya, onlara faydalı ve iyi şeyler yapmaya devam ediyoruz.

Ben tekraren teşekkür ediyorum.

Hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan Yardımcım.

Evet, ben de tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Evet, ara vermeden bir sonraki kuruma geçiyoruz.

2.- Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyelerimiz, toplantımıza Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketiyle devam edeceğiz.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, sunumu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Sayın Başkanım, Komisyonun muhterem üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, Hazine ve Maliye Bakanlığının, Strateji ve Bütçe Başkanlığının, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının değerli temsilcileri; bir sunum hazırladık kuruluşumuzu tanıtıcı.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri 1843 yılında Fevaid-i Osmaniye Şirketi ile Şirket-i Hayriyeden başlayarak günümüze kadar değişik isimlerde ve ünvanlarda faaliyetlerini devam ettirmiştir. 1952 yılında Denizcilik Bankası, 1984 yılında KİT'lerin yeniden yapılandırılmasıyla Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlük ünvanını almıştır. 1993 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla özelleştirme kapsamı ve programına alınmıştır. Bu tarihten itibaren kuruluşumuzun faaliyetlerinin büyük bir kısmı özelleştirilmiş ve devredilmiştir.

Kuruluşumuzun organizasyon yapısı, sunumda gösterildiği şekilde anonim şirket statüsündeyiz, Yönetim Kurulumuz var, Genel Müdür var, Genel Müdür Yardımcılarımız var, aşağıda da ilgili daire başkanlıklarımız var. Emlak Dairesi Başkanlığı, Limanlar Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı; iç denetim birimi olarak faaliyetlerimiz, organizasyon yapımız bu şekilde devam etmektedir Sayın Başkanım, değerli üyeler.

Kuruluşumuzun mülkiyetinde 21 tane liman bulunmaktadır. Bunlar mülkiyet hariç işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirilmiştir. Şu anda kuruluşumuzun faaliyet alanında kendi işlettiği 3 tane liman, 1 tane rıhtım bulunmaktadır. Burada, Türkiye haritasında da görüldüğü üzere Hopa, Rize, Giresun, Trabzon, Sinop, Tekirdağ, Antalya, Mersin-Taşucu, Alanya, Marmaris, Çeşme limanları özelleştirme işlemleri kapsamında işletme hakkının devri yöntemiyle devredilmiştir. İşleticiler vardır; gözetimi, denetimi kuruluşumuz tarafından yürütülmektedir. Burada özellikle şunu belirtmek isterim: Bu özelleştirmelerde mülkiyet devri yoktur, sadece işletme hakkının devri yöntemiyle limanlar devredilmiştir; gözetimi, denetimi kuruluşumuz tarafından yapılmaktadır.

Kuruluşumuzun işlettiği limanlardan İstanbul'da Sarayburnu Limanı var, gümrüklü alandır. Orada askerî gemiler, NATO'ya bağlı askerî gemiler, Türk bayraklı ve yabancı gemiler ile kruvaziyer gemilere hizmet vermekteyiz. 2024 yılında 56 tane gemiye hizmet verdik. Yaklaşık 35 bin yabancı yolcu, "turist" dediğimiz turistlerin ağırlamasını yaptık, aynı zamanda bütçeye de yaklaşık 2 milyon euro civarında bir katkı sağlamış olduk; bunun tamamı yurt dışından gelen bir mali destek olduğu için de cari açığı kendi ölçümümüzde nispeten kapatmış durumdayız.

Kuruçeşme Rıhtımı'mız var, orası gümrüklü alan değil. Çanakkale'de Gökçeada'da Kuzu Limanı, Çanakkale Eceabat'ta da Kabatepe Limanı kuruluşumuz tarafından işletilmektedir, oralarda da gümrüklü alan yoktur, normal tekneler ve Valiliğe bağlı GESTAŞ'ın işlettiği yolcu gemilerine hizmet vermekteyiz.

2025 Yatırım Programı'mızda da biz binamızı güçlendiriyoruz. Sayın Başkanım, sayın üyelerim; Karaköy'de bir Genel Müdürlük binamız var. Bu Genel Müdürlük binamız olası İstanbul depremine hazırlık kapsamında Strateji ve Bütçe Başkanlığından ödenek alınarak deprem güçlendirilmesine başladık, ocak ayı itibarıyla fiilî inşaata başladık, şu anda yüzde 60-70 civarındayız, yıl sonuna doğru bunu tamamen bitirmeyi planlıyoruz. Sarayburnu Limanı'nda da -ekranda da gördüğümüz şekliyle- toplamda 10 milyonluk bir yatırım ödeneğimiz var. Bunların tamamını -şunu da yine belirtmek isterim- kendi öz kaynaklarımızla sağlıyoruz, dışarıdan bir destek yani Bakanlıktan ya da Özelleştirme İdaresi Fonundan aldığımız bir ödenek yoktur, bu yaptığımız yatırımların tamamını kendi bütçemizden, kendi faaliyet gelirlerimizden elde ettiğimiz gelirlerle karşılıyoruz.

Personel durumu: 2009'da 1.432 olan personel yapımız, tabii, faaliyet alanlarımızın daralmasıyla beraber 2025 yılında şu anda 44 kişiyiz. Burada emeklisi gelen arkadaşlarımız oldu, onlar emekli oldu. Yeni personel istihdamı kapsamında yeni aldığımız personellerimiz var. Şu andaki mevcut yapı itibarıyla sürdürülebilir bir durumdayız, ilerleyen dönemlerde yeni personel almayı planlıyoruz. Tabii, bu, Bakanlığın ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığının onayıyla olduğu için süreç devam etmektedir Sayın Başkanım. Burada tabloda görüldüğü üzere ve orada da var.

Gelirlerimizin kâr-zarar durumu: Sayın Başkanım, özetle geçiyorum, 2020 yılını 18 milyon 552 bin lira kârla kapattık, 2021 yılını 37 milyon 990 bin kârla kapattık. 2022 yılında 44 milyon zarar var. Bu zarar faaliyet zararı değil, davaya konu olan davalarımız vardı, o sebeple yüklü ödemelerimiz oldu, o sebeple eksi 44 milyondayız, faaliyet zararı değil. 2023 yılını 30 milyon 574 bin lirayla kapattık. 2024 yılını, geçen yılı 88 milyon 217 bin lira kârla kapatmış olduk Sayın Başkanım, değerli üyelerimiz.

Faaliyetlerimizin devamlılığının gerekliliği konusunda bir özetimiz var. Türkiye Denizcilik İşletmeleri 1843 yılından bugüne kadar devam eden bir kamu kuruluşu. Türkiye'de liman otoritesine sahip birkaç kamu kurumundan bir tanesidir. Mülkiyetimizde olup işletme hakkını devrettiğimiz limanlardaki gözetim ve denetimler kuruluşumuzca devam ettirilmektedir. Bu kapsamda, mülkiyet devri olmadığı için işletme hakkı devredilen limanların gözetim ve denetimi kuruluşumuz tarafından yapıldığından, süresinin sonunda tekrardan özelleştirme iş ve işlemleri yürütülünceye kadar bu limanları biz kuruluş olarak işletiyoruz. Burada örneklerimiz de var. Tekirdağ Limanı bir örneğimiz oldu burada. Mersin Taşucu Limanı SEKA Limanı'ydı, kuruluşumuza devredildi. Bu her iki limanını yaklaşık beş yıl biz işlettik. Bu sebeple, kuruluşumuz kurumsal anlamda özelleştirme kapsamında olmakla beraber özelleştirilen faaliyet alanlarıdır. Kuruluşumuzun bir bütün hâlinde özelleştirilmesi Bakanlığın takdiridir, o konuda bir şey diyemiyoruz ama bizim kuruluşumuzun faaliyetlerinin devam etmesi gerekliliğini değerlendiriyoruz; takdir makamlarınındır efendim, arz ederim.

Genel anlamda sunumumuz bu şekildedir Sayın Başkanım.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi 2021 yılı önerilerinin titizlikle takibini yapacaktır Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkanım, ben 2021 bulgu 7.2.3.3'te söz aldım.

Bulguda, işletmeci şirketin yönetim kurulunda kuruluşu temsilen görev yapan yönetim kurulu üyelerinin görevini eksik yaptığı, her yıl düzenlenmesi gereken raporların zamanında verilmediği vurgulanıyor. Sayıştay konuyla ilgili işletici şirket yönetim kurulu toplantılarına katılmaları ve görev yaptıkları limanlardaki faaliyetlerle ilgili olarak her yıl sonunda bir rapor düzenlenmesini istiyor, "Türkiye Denizcilik İşletmelerine sunmaları gerektiği hâlde uygulamanın söz konusu düzenlemeye uygun şekilde yürütülmediği görülmüştür." diyor. Bu bulgu ve Sayıştayın uyarısı 2021 yılından bu tarafa devam ediyor ama görevlendirilen yönetim kurulu üyeleri bu konuda uyarılarak bulgunun gereği de yıllardır yerine getirilmiyor. Siz cevabınızda "Yönetim kurulu üyelerine bildirdik." demişsiniz ancak kimse sizi dinlemiyor olsa gerek ki bulgunun gereği yerine maalesef getirilmiyor. Bunun sebebinin merak ediyorum.

Konuyla ilgili bazı sorularım olacak. Günümüz itibarıyla işletme hakkı devredilmiş 11 limandaki işletici şirketlerin yönetim kurullarında Türkiye Denizcilik İşletmelerini temsilen kimler görev yapmaktadır? Bu kişilerin meslekleri ve kurumla bağı nedir? Hangi limanın yönetim kurulunda kimler görev alıyor, isim ve meslekleri nelerdir? Yazılı olarak istiyoruz.

Kurumunuzu temsilen özelleştirilen limanlarda 2023 ve 2024 yılında kaç adet yönetim kurulu toplantısı yapılmıştır ve Türkiye Denizcilik İşletmelerini temsilen görev yapan yönetim kurulu üyeleri 2023 ve 2024 yılında kaç yönetim kurulu toplantısına katılmışlardır? Kurumu temsilen sizin tarafınızdan görevlendirilen bu yönetim kurulu üyelerinin 2024 ve 2025 yıllarında aldıkları maaş ne kadardır? Özelleştirilen limanların yönetim kurullarına atama yaparken hangi kriterleri uyguluyorsunuz? Hopa, Rize, Giresun ve Sinop Limanlarından elde edeceğiniz brüt gelirin yüzde 25'ini tahsil edebiliyor musunuz? Günümüz itibarıyla özelleştirilen limanlardan alacağınız var mıdır? Varsa son beş yılda genel toplamda ne kadar alacağınız var? Bugün itibarıyla özelleştirilen hangi limanlardan ne kadar alacağınız vardır?

Kurumun 2024 yılı kâr veya zararı ne kadardır? Kurumun 2024 yılında temsil ve ağırlama giderleri ile dışarıdan sağlanan fayda hizmetlere harcadığı para tutarı ne kadar olmuştur? Bunları yazılı olarak verebilirsiniz.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Tahtasız.

Buyurun Sayın Gökçek.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kurumumuza hoş geldiniz diyelim.

Benim 7.2.3.2, mülkiyeti kuruluşa ait İzmir'deki Konak Pier AVM'yle ilgili birikmiş alacakların önemli boyutlara ulaşması ve taşınmazın tahliyesinin sağlanamamasıyla ilgili bir sorum olacak. Burada alt komisyonda sorduğumuz sorulara verdiğiniz cevapta -en son anladığım kadarıyla- İzmir Bölge Adliye Mahkemesi tahliyenin durdurulmasına karar vermiş. Şimdi, nasıl bir yol izleyeceğiz, son güncel olarak ne aşamadayız? Bununla ilgili bilgi verirseniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Gökçek.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Diğer bulgu ve öneriler titizlikle yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiniz var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Sayın Gökçek, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Burada özellikle diğer bulgularda söz almayıp genel bir tarif yapmak istedim. 2021 yılı raporundan bulgu 7.2.2.1, gelir paylaşımı yöntemiyle özelleştirilmiş olan limanlarda işletici şirketlerin döviz sözleşmelerine aykırı işlem ve uygulamalarda bulunması; bulgu 7.2.3.3, işletici şirketlerin yönetim kurullarında kuruluşu temsilen görev yapan üyelerce her yıl sonu düzenlenmesi gereken raporların bazı limanlar dışında düzenlenmemiş olması; bulgu 7.4.1, işletme hakkı devri yoluyla özelleştirilen limanlardaki işletici şirketlerde TDİ'yi temsilen yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmelerinde aksaklıklar bulunması; bunların hepsinin üzerinde bir genel değerlendirme yapmak istiyorum. Bu bulgularda özelleştirilmiş limanlarla ilgili sıkıntı var Başkanım. Mülkiyeti Türkiye Denizcilik İşletmelerine ait olan Giresun Rize, Hopa ve Sinop Limanları 1997 yılında otuz yıl süreli olarak özelleştirilmiş, işletici şirketler tarafından elde edilen asli faaliyet gelirleri ve kira gelirlerinin yüzde 25'inin, faaliyet dışı gelirlerin ise yüzde 2'sinin TDİ'ye aktarılacağı öngörülmüş ancak geçmiş yıllarda işleticilerin asli faaliyet niteliğindeki gelirlerini faaliyet dışı gelirler grubuna aktararak TDİ paylarının eksik tahakkuk ettirildiği ortaya çıkmış.

Tabii, tek yapılan usulsüzlük bu değil, şirketler neler yapmış, bakalım: Giresun Limanı'nda 2019 yılında yapılan incelemelere göre işletici şirketten ayrı bir taşıeron şirket daha kurularak liman hizmetlerinin bu şirket aracılığıyla yürütüldüğü, her iki şirketin yönetiminde de temsile yetkili aynı kişi ve hissedarların isimlerinin bulunduğu, dolayısıyla iki şirketin birbiriyle bağlantılı olduğu değerlendirilmiş. Bu taşıeron şirket tarafından 2019 yılında taşıeron şirket gemi ve gemi mümessillerine toplam 11 milyon 878 bin lira fatura kesilmiş ancak asıl işletici şirket taşıeron şirketlere kesilen faturanın 1 milyon 763 bin lira olduğu anlaşılmış yani

asıl şirket 1 milyon 700 bin lira kazanmış görünüyor ama taşeron şirket 11 milyon 900 bin lira kazanmış görünüyor. İşletici şirket tarafından TDİ payının döviz bazında toplam 445 bin dolarının eksik hesaplandığı ortaya çıkmış.

Yine Giresun Limanı'nda 2020 yılı için hazırlanan rapora göre de TDİ payının 661.611 dolar eksik hesaplandığı tespitinde bulunulmuş. Bu eksik hesaplanan TDİ paylarının ödenmesi için işletici şirkete bildirimde bulunmuş, kısaca anlatayım, anlaşılammış, TDİ tarafından söz konusu şirket aleyhine tahkim davası açılmış.

Gelelim Hopa Limanı'na. Hopa Limanı'nda da 2015'ten 2019 yılına kadar olan TDİ payları için yine denetim yapılmış. Yine, TDİ liman işletmecisinin de aynı yöntemle taşeron şirketler kurarak TDİ paylarını eksik yatırdığı ortaya çıkmış. Beş yıllık süre için hesaplama yapıldığında 1 milyon 400 bin dolar TDİ payının eksik yatırıldığı belirtilmiş. 2020 yılı için yapılan denetimde de 222 bin dolar TDİ payının eksik yatırıldığı hesaplanmış. Tabii, şirket yine buna itiraz etmiş, sonra yapılan toplantılarda TDİ özetle demiş ki: "Ben mevcut liman hizmetleri tarifesi üzerinden hesapladım senin ne kadar eksik yatırdığını. Taşeron şirketin verilerine ulaşamam. Sen bana o verileri gönderirsen eksik payı bir de oradan hesaplayayım." Bunun sonucunda gelen belgelere göre TDİ yeni bir hesaplama yapmış ve 2015-2019 yılları için eksik hesaplanan TDİ payının 696 bin dolar olduğunu kesinleştirmiş. Ayrıca, 297 bin dolar da faiz tahakkuk ettirmiş. Yani şirket TDİ'yi dolandırdığını kabul etmiş ancak "Sizin zannettiğiniz kadar dolandırmadım. Gelin, ben size belgelerimi vereyim, ne kadar dolandırdığımı bir daha hesaplayın." demiş. Kurum da "Hadi bir bakalım o zaman gerçekten ne kadar dolandırdın?" diye belgeleri almış, ne kadar dolandırdığını hesaplamış.

Bir de Rize Limanı var. Anlaşılan o ki bu işletmeci arkadaşların arası iyi Başkanım, birbirleriyle konuşuyorlar çünkü yöntemler hep aynı. Rize'de yine işletici şirket kurduğu taşeron şirketle TDİ'yi dolandırmış. Rize Limanı'nda yapılan incelemelere göre...

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının geneli üzerindeki görüşmelerde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve eleştiri yaparken temiz bir dil kullanılmasını rica ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Gökçek, biraz daha böyle temiz bir dil kullanalım. "Dolandırmış..."

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Başkanım, sabit. Eksik bildirdiğini kabul ediyor, sonra yakalanınca da...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Dolandırma... Temiz bir dil yani.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Ama bu dolandırmak.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - "Fazla tahsilat, fazla tahakkuk" gibi bir ifade... "Dolandırmış." ifadesi yerine...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Ya, ben de üzülüyorum dolandırılmış tarafta olduğum için, bana da dokunuyor Başkanım millet olarak ama bunun adı dolandırılmak. Bazen utanırız bizim başımıza...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tespitiniz var mı, bir teftiş raporu var mı? Bir şey yok.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Sayıştay raporunun tespiti var. Eksik hesaplanıp gönderildiğini, taşeron şirketler üzerinden bu işlerin yaptırıldığını Sayıştay yazmış, kurum da kabul etmiş Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bunu daha önce de birçok defa burada ifade ettim "Eleştirilerimizi yaparken temiz bir dil kullanalım." diye, tekrar rica ediyorum.

Buyurun devam edin Sayın Gökçek.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Başkanım, inanın ne yazıyorsa onu söylüyorum.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Başkanım, hırsız "hırsız" desin, bir şey olmaz.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) Görüşmeler (Devam)

2.- Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Gökçek.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Rize'de işletici şirket kurduğu taşeron şirketle TDİ'yi kandırmış. Rize Limanı'nda yapılan incelemelere göre 2015-2019 yılları için 1 milyon 878 bin, 2020 yılı için ise 105 bin dolar TDİ payını eksik hesaplayarak şirketi kandırmış. Sonra işletici şirketle yapılan görüşmelerden sonuç alınamadığı için TDİ tarafından söz konusu şirket aleyhine tahkim davası açılmış.

Aynı kapsamda Sinop Limanı da özelleştirilmiş ancak Sinop Limanı'nda yapılan denetimlerde TDİ paylarının eksiksiz yatırıldığı anlaşılmış. Normalde bunun için yani kimseye bir kandırma girişiminde bulunmadığı için şirkete teşekkür edilmez ama 4 tane şirket var aynı konumda, 1 tanesinde sıfır lira, hiçbir eksik pay hesaplanmamış. Hâliyle ben Sinop Limanı'nı işleten firmaya da işleticilerine de gerçekten buradan teşekkür ediyorum.

Buraya kadar özelleştirme kapsamında limanları işleten firmaların neler yaptığını anlattık, şimdi firmalar bunları yaparken TDİ ne yapmış, ona bakalım. TDİ AŞ İştirak, Bağlı Ortaklık, Bağlı Menkul Kıymetler ve Özelleşen Gayrimenkuller Yönergesi 4'üncü madde altıncı fıkrasında "TDİ'yi temsilen özelleşen limanların yönetim kurullarında görevlendirilen kişi, işletme hakkı devir sözleşmesine göre liman faaliyetlerinin ilgili mevzuat çerçevesinde yapılıp yapılmadığını kontrol ederek o yıl içerisinde yapılan faaliyetleriyle ilgili yıl sonu raporunu TDİ Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Genel Müdüre sunar. Bu rapor Genel Müdür havalesini müteakip Limanlar Dairesi Başkanlığına gönderilir." hükmüne yer verilmiş. Ancak bu konudaki uygulamada da aksaklıklar bulunduğu ve geçmiş yıllardan bu yana yönerge hükmünün gerektiği şekilde yerine getirilmediği belirlenmiş. Yani biz buraları özelleştiriyoruz ama gelir paylaşımı yöntemiyle özelleştiriyoruz. Burada "TDİ'nin hakkını korumak için işletici şirketlerin yönetim kuruluna TDİ'yi temsilen birisini koyalım ki bizim haklarımızı korusun, savunsun." demişiz. Hatta işten anlayan birisi olsun diye ilk başta TDİ personelinin birisini atayalım diye kararlaştırmışız ancak bu da 2021 yılında alınan yeni bir kararla "TDİ personelinin yerine TDİ'yi temsilen bir üye atanacaktır." şeklinde uygulama değiştirilmiş. Açıkçası bu değişikliği de anlamış değilim

çünkü bu değişiklik sonrasında görüyoruz ki denizcilikle alakası olmayan insanlar TDİ'yi temsilen görevlerine başlamış, bu arkadaşlara da birazdan değineceğiz.

Peki, TDİ'yi temsilen görevlendirilen bu arkadaşlar ne yapmışlar? Aslında yaptıklarını anlatmak isterdim ancak 2015 yılından 2020 yılına kadar işletici şirketler TDİ'yi kandırırken bu arkadaşlar hiçbir şey yapmamışlar. Yani "Hiçbir şey yapmamışlar." derken gerçekten hiçbir şey yapmamışlar. 2015 yılından 2020 yılına kadar bu süreç devam etmiş çünkü Sayıştayın bu konuda konuşmanın başında da belirttiğim gibi bulguları var. Sorumluluklarını yerine getirmediği, hatta yıl sonu 1 kere düzenlemeleri gereken raporları dahi zamanında düzenlemediklerini söylüyor. Biz bu konuyu alt komisyonda konuştuk, uzun uzun konuştuk ve ben birçok soru sordum ancak sorulara aldığım cevaplarda da bazı uyumsuzluklar var. İlk sorumda "2023 raporları eksiksiz sunuldu mu?" diye soruyorum, kurum "Eksik rapor bulunmamaktadır." diye cevap veriyor. Raporların sunulma tarihlerini de istiyorum. Örneğin, Hopa Limanı temsilcimizin faaliyet raporu verme tarihini 8/1/2025 olarak kurum bildiriyor. Aslında kurumun faaliyet raporunu yıl bittikten sonraki ilk altı ay içerisinde bildirmesi lazım ancak bana gelen cevapta 8/1/2025... 2023'ün raporu 8/1/2025'te geliyor. Sonra ben ilerleyen zamanda alt komisyonda bir soru daha soruyorum "Son on yıla ait hangi yılın raporu hangi tarihte sunulmuştur? Bana bunun bilgisini verin." diyorum. Verilen cevaptaki tabloya göre aynı temsilcinin 2023 raporunu sunma tarihi bu sefer 8/5/2024 olarak gözüküyor. 2023 yılı için kurumun bize yolladığı cevapta 2 ayrı sayfada 11 liman için söylenen tarihlerin sadece 2'si tutuyor Başkanım yani kurum bizimle bu konuda dalga mı geçiyor, gerçekten merak ediyorum. Bunları okumayacağız mı zannediyorsunuz? Bir diğer gariplik, 11 limanın 5'inin 2023 faaliyet raporu verme tarihi 8 Ocak 2025 ve 7 Ocak 2025. Rastlantıya bakın ki bizim de alt komisyon toplantısını yapma tarihimiz 10 Ocak 2025. Yani bu 5 temsilci durmuş durmuş, iki senede aklına gelmemiş, tam biz alt komisyon toplantısını yapmaya gideceğiz, iki gün önce 5 tane temsilci bu faaliyet raporlarını göndermeye karar vermiş. Tabii, absürtlükler burada bitmiyor. TDİ'yi temsilen işletici şirket yönetim kurulundaki kişilerin hangi toplantılara katılıp hangilerine katılmadığını sordum. Biraz önce Sayın Tahtasız da sordu çünkü bu işi görünce merak ediyor, alt komisyonda yoktu o, hâliyle burada sorma durumunda kaldı. Ben cevabını aldım. Kurum verdiği cevapta "Yönetim Kurulunda bulunan temsilcilerimizin katılımları elektronik veya fiziki ortamda gerçekleştirildiğinden yıllara sari katılım durumunu gösterir verileri içeren kayıtlar bulunmamaktadır." diyor yani sorduğun soruya cevap yok Mehmet Ağabey. Yani ben bunun kaydı nasıl bulunmaz, çok merak ediyorum. Kamunun, vatandaşın malına sahip çıksın diye birini görevlendiriyoruz yönetim kurulunda ama o kişinin, o görevlendirdiğimiz kişinin sahip çıkmak için yönetim kurulu toplantısına katılıp katılmadığını dahi takip etmiyoruz. Bilmiyoruz, belki katılıyor, belki katılmıyor; onun kendi bileceği iş.

Sonra diyorum ki: "Toplantıya katılmayanlar ne gibi mazeretler öne sürüyor?" Kurum cevaben "Kuruluşumuzu temsilen görev yapan üyelere olası bir aksi durumda gerekli bildirimler yapılmakta olup oluşabilecek herhangi bir olumsuz durum için süreç titizlikle takip edilmektedir." diyor. Ya, milletin toplamda 5 milyon dolardan fazla parası gitmiş, takip etmesi gereken kişiler toplantılara katılmıyor, raporlarını sunması gerektiği zamanda sunmuyor, siz daha diyorsunuz ki: "Olumsuz bir durum olursa titizlikle takip ediyoruz." Ya, ne olması lazım, nasıl bir olumsuz durum olması lazım ki?

Yine kuruma "Raporların hazırlanıp sunulmaması ya da eksik sunulması veya zamanında sunulmaması sebebiyle kurumun uğradığı bir zarar var mı? Varsa tazmini için adım atıldı mı?" diye soruyorum. Kurum verdiği cevapta "Özelleşen limanlarda kuruluşumuzu temsilen bulunan yönetim kurulu üyelerimizle ilgili, raporları zamanında teslim ettiğinden ötürü zarar teminini gerektiren bir durum oluşmamıştır, yaptırım sebebi yoktur." diyor. Kurum işini düzgün yapamıyor ama anladığım kadarıyla işini düzgün yapamadığını söyleyen Sayıştay raporlarını da okumuyor. Hatta yaptığı işten o kadar bihaber ki Başkanım, aynı soruya aynı raporda iki farklı tarih yazıp gönderebiliyor.

Hâliyle, bu kadar olay olunca "Bu görevi yapan arkadaşlar kimlerdir?" diye biz de merak ediyoruz, "Bakalım, kimler yönetim kurulunda görev alıyor?" diyoruz. Yukarıda anlattığım olaylarda tarihi itibarıyla bu isimlerin görevde olmadıklarını baştan belirterek sormak istiyorum Sayın Başkanım; bu, şu an söyleyeceğim isimler, bu, biraz önceki anlattığım olaylarda görevde değildi, onları o konuda tenzih etmek istiyorum ancak Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdür Yardımcısının, Millî Saraylar Başkanının, 26'ncı Dönem AK PARTİ milletvekili -denizcilikle alakası varsa özür diliyorum; var mı, yok mu bilmiyorum- ve hatta Bağcılar Belediyesi Meclis Birinci Başkan Vekili Hanımefendi'nin TDİ'yi temsilen liman işletici şirketlerin yönetim kurulunda olmasının nasıl bir mantığı var, anlayamıyorum. Eski milletvekili belki zamanı vardır, orada yaşıyordur, gidip ilgileniyordur -yani iyi niyetle bakmaya çalışıyorum- ama Bağcılar Belediyesi Meclis Birinci Başkan Vekilliği görevi yapan bir kişi nasıl Rize'deki limanda kamu adına, milletin parasını korumak adına görev yapıyor, bunu merak ediyorum. Mesela, Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdür Yardımcısının yaptığı iş çok mu hafif bir iş ki aynı zamanda Marmaris'te TDİ adına, milletin parasını korumak adına görev yapabiliyor? Yani bu arkadaşın az mı işi var orada, anlamıyorum.

Başından bu kadar mevzu geçmiş, yıllarca kandırılmış bir kurum bu konuda daha da hassas davranır diye bekleriz ama biz böyle beklerken kurum denizle, limanla alakası olmayan ve yaptıkları diğer görevler dolayısıyla TDİ'ye karşı sorumluluklarını yerine getiremeyecek olan kişileri bu görevde tutmaya devam ediyor. Ben gerçekten pes diyorum yani.

Tabii, bitmiyor konu, bir de merak ettiğim bir konu var benim. Devir sözleşmelerinin 33'üncü maddesinde "İşletme hakkı devir sözleşmesi ve ek sözleşmelerdeki hususlara taraflardan birinin uymaması ve diğer tarafın yazılı ihtarına rağmen sözleşmeye aykırılığın altmış gün içerisinde giderilmemesi hâlinde tarafların yükümlülüklerini yerine getirmemelerinden dolayı zarar, ziyan tazmin hakları saklı kalmak kaydıyla bu sözleşme ihtarda bulunan tarafça feshedilebilecektir." hükmüne yer verilmiş. Sizin bir sözleşmeyi feshetmeniz için ne olması gerekiyor? Bu anlattıklarımın sonra ne olması gerekiyor? Hopa'yla açık açık oturup TDİ'yi ne kadar kandırdığını hesaplamışız, sonra ortayı bulmuşuz -yine sözleşmeyi feshetmek aklınıza gelmemiş de ortayı bulmuşuz- Giresun ve Rize'yle ortayı da bulamamışız. Yani burada feshetmek hâlâ aklınıza gelmiyor, tahkimle uğraşıyoruz. Hatta 2022'de Meclisten bir kanun geçiriyoruz, özelleştirmeler neticesinde -burası da ayrı bir enteresan- imzalanan kırk dokuz yıldan az süreli sözleşmeleri -kısaca söylersek- belirli şartları sağlaması hâlinde kırk dokuz yıla kadar uzatıyoruz; bu, Meclisten çıkan bir kanunla oluyor ve Giresun liman işletmecisinin otuz yıllık, 2027'de bitecek olan sözleşmesini on dokuz yıl daha uzatıyoruz. Yani feshetmemiz gereken sözleşmeyi, yıllarca bize TDİ payını eksik bildirmiş, arkadan dolanmış sözleşmeyi biz bu firmayla on dokuz yıl daha uzatma kararı alıyoruz. Ben gerçekten diyecek hiçbir söz bulamıyorum. Bunun tek bir mantığı vardır, lütfen, kusura

bakmayın Sayın Başkan ama "Nasıl olsa ibra ediliyoruz." rahatlığı var burada. Bu kadar iş yapılıp hâlâ oradaki yönetim kurullarına gerçekten orayla ilgilenecek, oraya zaman ayıracak bir kişiyi koymuyorsak burada bir rahatlık vardır. Ben sadece bu konuyu sabaha kadar konuşabilirim ama zaten gelen cevaplarda bize bir saygısızlık yapıldığını düşünüyorum. Bu konunun sonrasında, genel üzerinde diğer konuları da konuşarak ben kendime saygısızlık yapmak istemiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Buyurun Sayın Dindar.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ali Vekilimin bu söylediklerinin üzerine ne konuşabiliriz, bilmiyorum artık.

Genel Müdürlüğümü, değerli bürokratları da selamlıyoruz bu arada, hoş geldiler, sefa getirdiler.

Limanlar ve deniz işletmeciliği konusu çok sık ifade edilen ülke egemenliğiyle doğrudan ilgilidir. Bu ülkenin limanları bu ülkenin halklarının yararına işletilmelidir. Bu konuda mevcut özelleştirme politikasının kamu yararına öncelik vermediğini, yerel ve uluslararası sermaye ve rant kesiminin çıkarını koruyan bir politikanın egemen olduğunu söyleyebiliriz. Özelleştirmelere rağmen kurumun 2022 yılında 44 milyar TL zarar etmesi bir yönetim sorunu olduğunu göstermektedir. Önceki yıl kâr eden şirketin bu yılki zararının gerekçeleri kamuoyuna ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır. Bu zarar eğilimi devam etmekte midir? Zarar kamu bütçesinden mi karşılanmaktadır?

Değerli milletvekilleri, kurum personel sayısının 2010 yılından bu yana 1.400 kişiden 44 kişiye düşmüş olması izaha muhtaçtır. Personel giderlerinin azaltıldığı ifade ediliyor; 1.350 kişiyi işten çıkarırsanız elbette personel gideri azalır. Ancak çalışan sayısında bu uçurumun gerekçeleri kamuoyuna açıklanmalıdır.

Konuşmada kurum gelirlerinin azalmasının dış faktörler, ekonomik kriz ve özel sektörle rekabetle ilgili olduğu ifade edildi. Özellikle, Türkiye'nin barış siyasetini kendi içinde ve dışında yürütmesi, bölgemizde 27 Şubatta başlayan barış ve demokratik toplum inşa sürecinin hızlandırılması birçok olanı etkilediği gibi ülkemize yönelik turizmi de olumlu anlamda etkileyecektir. Barış iklimi ekonomik refahı hızlandıracaktır.

Kurum şeffaflık ilkeleri ihale ve özelleştirme süreçlerine yansıtılmalıdır. Kamuoyu denetimi ve bağımsız denetim mekanizmaları güçlendirilmelidir. Denizcilik İşletmelerinin orta ve üst yönetim kadrolarında denizcilik uzmanlığına sahip kişiler tercih edilmelidir. Riskli bir alan olduğu için, kazaları önlemek için daha sıkı güvenlik protokolleri ve eğitimler uygulanmalıdır, personel bu konuda mutlaka sıkı eğitilmelidir. Yolsuzluk iddiaları ve personele yönelik mobbing iddiaları soruşturulmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Dindar.

Sayın Sümer, buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Yönetim Kuruluna ve arkadaşlarına başarılar dilerim, hoş geldiler.

TDİ bünyesindeki birçok liman kamuya ait değerli varlıklar olarak işletme hakkı devri yoluyla özel sektöre uzun yıllar için verilmiş ancak bu devirlerde bazı konular meydana gelmiş. Başta otuz yıl olarak devredilen limanların sözleşmeleri âdeta kanunla geri dönüştürülerek kırk dokuz yıla kadar uzatılmış. Sayıştay raporları, limanların yatırım yükümlülüklerini yerine getiremeyen işletmecilere sürenin uzatılması gibi ödüller verildiğini belirtmiş. Bu da kamu menfaatinden çok özel sermayenin çıkarlarının gözetildiği yönündeki ciddi kuşku oluşturmuştur. Bununla ilgili kurumumuzun herhangi bir yaptırımı var mıdır?

Yine, Sayıştay raporlarında defalarca TDİ'nin muhasebe kayıtlarında eksiklikler, yatırım şartlarını yerine getiremeyen ve sözleşmelere aykırı uygulamalar tespit ettiği belirlenmiş. Örneğin, Galataportun yatırım taahhütlerini yerine getirmemesi, buna rağmen ek süre verilmesi gibi uygulamalar kamu denetiminden uzak karar süreçlerinin varlığına işaret etmiştir. Bununla ilgili kurumumuzun herhangi bir çalışması var mıdır?

Yine, şu anda kurumumuzun kirada kaç işletmesi, taşınmazı veya tesisi vardır? Sayıştay raporunda geçen Ordu Limanı ve İzmir'deki tarihî Konak Pier tesisleri için bugüne kadar ödenmesi gereken kira bedeli ne kadardır? Tahsiliyle ilgili son durum nedir? Gerekli işlem yapılmış mıdır?

Yabancı bayraklı gemilerde çalışan deniz çalışanları için sigortalarını kendilerinin ödeyecekleri iddiası kamuoyuna yansımıştır. Konuyla ilgili kurumumuzun herhangi bir işlemi var mıdır? Bunla ilgili deniz çalışanlarını zora sokmayacak bir düzenleme mevcut mudur? Sigorta ödemelerinin armatör tarafından karşılanması kurumunuz tarafından nasıl karşılanmaktadır? Yine, denizde çalışanların emekliliklerine fayda sağlayacak yıpranma payıyla ilgili kurumumuzun herhangi bir çalışması var mıdır?

Yine, Sayıştay raporlarında belirtilen liman yatırımlarının taahhüt edilen sürede tamamlanmadığı tespit edilmiş; yatırım yükümlülüğünü yerine getirmeyen şirketlere cezai işlem uygulanmış mıdır? Galataport gibi kritik yatırımlarda yüklenici firmalara sözleşmeye aykırı uygulamalara karşı kamu menfaatini koruyacak denetim ve yaptırımlar devreye sokulmuş mudur?

Türkiye gibi 3 tarafı denizlerle çevrili bir ülkede deniz taşımacılığının ve yolcu taşımacılığının daha gelişmesi için kurumumuzun herhangi bir çalışması var mıdır?

Teşekkür ederim. İyi çalışmalar dilerim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Sayın Türkmenoğlu, buyurun.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) - Kıymetli Başkanım, yüz seksen yıllık bir denizcilik geçmişine sahip, tarihî marka değerine sahip kuruluşumuzun liman hizmetleri alanındaki tecrübesi ve yetişmiş insan kaynağıyla geçmişte olduğu gibi bugün de yarın da kaliteli hizmet vereceğine inandığını belirten bir son bilgi notu var Denizcilik AŞ'mizin. Ben de olayı biraz farklı bir yöne çekmek istiyorum. Biliyorsunuz, Karadeniz, Akdeniz, Marmara, Ege derken bizim bir denizimiz daha var, Van denizi. Denizden 1.700 metre yükseklikte 140 kilometre uzunluğunda, 70 kilometre genişliğinde, 3.712 kilometrekare alana sığmış ve aşağı yukarı 1915 yılında burada gemiler ve vapurlar inşa edilmiş, 1935 yılında Tatvan'da bir işletme kurulmuş ve bugüne kadar aşağı yukarı 300'e yakın tekne barındıran, buna bağlı olarak da 150-200'e yakın o tekne barınaklarında sığıntı olarak duran bizim yatlarımız

var. Şimdi, bir paradoks var bu Van Gölü'nde. Eğer biz bu ülkede her bir köşede ufuk açacak, vizyon çizeceksek bence bu Denizcilik AŞ'mizin de Van'da bir vizyon çizmesi lazım. Biz son dönemlerde bütün limanlarımızı özelleştirdik ancak 3 tane limanımızı da stratejik olarak kendi bünyemizde tutuyoruz çünkü stratejiktir oralar. Ben de derim ki: Şu anda zaten 2 tane büyük gemimiz var, 10.500 ton yük taşıyan ve özellikle Haydarpaşa'dan çıkan bir trenin Tahran'a giderken Van Gölü'nün üzerinde dört saatlik bir yolculuğu var. Bu yolculuk için 3 tane gemisi var ve bu gemiler 10.500 tonluk gemiler, içinde de 50 tane vagon taşıyorlar. Orada böyle bir işletme mantığı da var. Şimdi, böyle bir yapı içerisinde bu paradoksu ortadan kaldırmak için acaba, Denizcilik Anonim Şirketimiz ayrı bir inisiyatif kullanıp da yani özel bir çalışma yapıp da bizim orada bir tarafta Tatvan'da bir tarafta Van'da 2 tane liman yapabilir miyiz? Bunu istiyoruz, şunun için istiyoruz, benim bütün arkadaşlarım da belki buna kanaat getirir: Yani orada kapalı bir havza var ama çok büyük, deniz niteliğinde bir gölümüz de var. Ben Ohri Gölü'ne de gittim yani bugün işte Makedonya'daki, 3 tane limanı var küçük bir Ohri Gölü'nün. Benim koca, 3.712 kilometrekare alana sahip bir denizimde bugüne kadar Denizcilik AŞ'mizin... Orada, geçmişten, 35'li yıllardan işletmeleri olarak bankaları dahi var ama bu özelleştirmeden sonra orası biraz sahipsiz kaldı ve biz orada büyük bir sıkıntı yaşıyoruz. Şöyle bir sıkıntı yaşıyoruz: 10'a yakın balıkçı barınağımız var, 400'e yakın, 300'e yakın da teknemiz var ama bunun yanı sıra balıkçı barınaklarımızda ırili ufaklı 200'e yakın teknemiz var. Bizim orada da... Biz bunu özel sektöre devredelim derken özel sektör belki oraya yatırım anlamında kâr getirisi yüksek olmadığı için girmeyecektir ama mademki tecrübeli, insan kaynağı yetişmiş bir Denizcilik AŞ'mizin bu kadar kıymetli bir ekibi varken biz bu Van Gölü'nü neden turizme kazandırmıyoruz? Yani burada limanlar yapıp, orada teknelerin, efendime söyleyeyim, yatların olduğu bir yere işletmenin mantığını da monte edip orada bu sektörü ayağa kaldırıp deniz turizmini de müthiş derecede etkileyebilecek bir kıvılcımın açılmasını ben Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinden hassaten rica ediyorum. Bize yol gösterin, bize ön açıcı olun yani sizin tecrübeleriniz var, bizim de orada heyecanımız var ve genç bir ekibimiz var. Bu hususta bu çalışmalara destek vermenizi hassaten rica ediyorum. Geçmişten bugüne kadar, Osmanlı'dan bugüne kadar gelen süreç içerisinde bu sektöre hizmet eden, bu sektörü 19 limanıyla çoğaltan ve sonradan özelleştirilip özelleştirme sektörünü takip eden kuruluşumuzun ben başarılarının daim olmasını temenni ediyorum. Van Gölü, denizi... Bakın, biz "deniz" diyoruz oraya, dalgasıyla, Van Gölü'nün maviliğiyle bu turizm cennetine sizin şöyle iki küçük dokunuşunuzla bir tanesi Tatvan'da, bir tanesi Van'da iki tane liman oluşturalım, bu deniz turizmini orada geliştirelim, yat limanını da geliştirelim. Büyük gemiler gelmeyebilir ama biz küçük yatlarla orada müthiş bir sirkülasyon sağlarız diye düşünüyorum.

Bu vesileyle de tekrar hesap döneminizin hayırlı olmasını temenni ediyorum, başarılar diliyorum. Bütün arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum, Van'la ilgili burada hiçbir arkadaşımız itiraz etmez diye düşünüyorum.

Başkanımıza da saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türkmenoğlu.

Sayın Akbulut, buyurun.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok saygıdeğer bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kurumun gelir tablolarını yine incelediğimizde her ne kadar 2020 yılında 21 milyon 781 bin, 2021'de 37 milyon 990 bin, 2023'te 30 milyon 574 bin kâr etmiş olarak gözükse de 2022'de bir zararı söz konusu 44 milyon 563 bin civarında, benden önceki milletvekilleri de değindi ama gelir tablosunun ayrıntılarına indiğimizde hiçbir dönemde; 2020, 21, 22 ve 23'te brüt satış kârı elde edildiği dönemlerde bile şirket, Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ faaliyet giderlerini karşılayamıyor olarak gözüküyor. Örneğin, 2020 yılına şöyle bir bakalım, her ne kadar 2021 ve 2022 hesaplarını inceliyor olsak da 2020 yılında net satışlar 39 milyon 133 bin, satışların maliyeti 18 milyon, brüt satış kârı 20 milyon 769 bin olmasına rağmen genel yönetim gideri 32 milyon 841 bini karşılayamamıştır ve faaliyet zararı olarak karşımıza çıkıyor. 2021'de de durum aynı devam ediyor, 54 milyon civarında satış, 24 milyon civarında maliyet, 29 milyon 594 bin faaliyet brüt satış kârına karşılık 40 milyon 34 bin genel yönetim gideri elde edildiği görülüyor. 2022'de durum daha da vahim hâle geliyor, net satışlarda bir anda bir düşüklük söz konusu, bununla alakalı Komisyonumuzun bilgilendirilmeye ihtiyacının olduğunu düşünüyorum şirket yetkilileri tarafından ve 2022'de net satışların, satışların maliyetinden daha düşük olmasının sebebinin yine Komisyonumuza bilgilendirme yapılması gerekiyor çünkü 14 milyon 860 bin lira net satışın, satışların maliyeti 16 milyon 548 bin. Burada izaha muhtaç bir kalem söz konusudur, anlatılması gerekmektedir, Komisyonumuza hesap verilmesi gerekmektedir. Hâl böyleyken, 1 milyon 688 bin brüt satış zararı oluşmuşken yine 70 milyon 587 bin genel yönetim giderinin neye dayanarak arttığı 2020-21'den sonra bu denli artış gösterdiği yine Komisyonumuza hesap verilmesi gereken konulardan bir tanesidir. Bu artış, 2023'te de pervasızca devam ediyor. Şirket yönetiminin bununla alakalı herhangi bir tedbir almadığı apaçık ortada, harcamalarını kısmadığı ya da şirket genel yönetim giderlerini azaltmaya yönelik bir çaba, faaliyet içerisinde olmadığını üzülerek söylüyorum ki gelir tabloları bize anlatıyor. Keza, 105 milyon 868 bin lira da 2023 gelir tablosunda karşımıza çıkıyor.

Yine, diğer olağan dışı gider ve zararlar kalemi var ki her yıl da farklılık gösteriyor ama 2020'de kısmen kabul edilebilir bir rakamken bu kalem 2 milyon 461 bin 55; yönetimin herhangi bir şekilde bir önlem almaması sonucu diyelim 8 milyon 813 binle devam ediyor 2021'de bu kalem, diğer olağan dışı gider ve zararlar kalemi. 8 milyon 813 bin bir sonraki sene azalıyor mu diye bakıyorsunuz, yine 8 milyona yakın bir rakam var ama 2023'te hakkını yemeyelim, bu rakamı 5 milyon 595 bin liraya çeken bir kurum yönetimi var.

Genel anlamda baktığımız zaman, 2022 dışında gelir tablolarının kısmen başarılı olarak görülebileceği ama 2022 yılında bayağı izaha muhtaç kalemlerin olduğu, bununla alakalı Komisyonumuza, Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonu üyelerine şirket yetkililerinin, genel müdür ve yönetim kurulunun ayrıntılı bir açıklama yapmaya ihtiyaç vardır diye düşünüyorum.

Hepinize çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Akbulut.

Son konuşmacı olarak Sayın Kaya, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Hazırnu saygıyla selamlıyorum.

Deniz turizmi, Türkiye'nin toplam turizm gelirlerinin yüzde 20 ile yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Antalya gibi dünya çapında bir destinasyonun turizmde üst sıralara tırmanması için sadece otel yatırımları değil, deniz turizmine yönelik altyapı yatırımlarının da yapılması artık bir zorunluluktur. Deniz turizm kapasitesinin artırılması, marina altyapısının güçlendirilmesi, kruvaziyer liman potansiyelini değerlendirmek için altyapı yatırımlarının tamamlanmasına kadar tüm mevcut eksikliklerin giderilmesi artık bir zorunluluktur. Antalya yalnızca otelleriyle değil, deniz turizmiyle de büyük bir potansiyele sahiptir. Akdeniz çanağında dolaşan 100 binlerce yatı düşündüğümüzde mevcut marina kapasitemiz artık Antalya'da yetersiz kalmaktadır. Antalya genelindeki marinalar tam kapasiteyle çalışmakta, bağlama ücretleri ise arsa maliyetleri ve yüksek enflasyon nedeniyle ciddi şekilde yükselmiştir. Bu sebeple, yeni marina yatırımlarına mutlaka ihtiyaç vardır. Gazipaşa ilçemizde açılan ve Demre ilçemizde yakın zamanda açılacak marinalar bölge açısından önemli adımlardır ancak Manavgat Irmağı Ulualan mevkisinde ve Aksu Çayı giriş ağzında daha önce projelendirilmiş alanlardaki marina projeleri de mutlaka hayata geçirilmelidir. Bu bölgeler yalnızca konaklama değil, bakım, onarım, lojistik ve istihdam açısından da önemli merkezler hâline gelebilir. Ayrıca, mevcut marinaların genişletilmesi de gerekmektedir. Kemer ve Finike marinalarında bu yönde projelendirme çalışmaları yapılmıştır. Bu yatırımların hızla tamamlanması artan yat talebine ve bağlama kapasitesine doğrudan katkı sunacaktır.

Diğer taraftan, Antalya Balıkçı Barınağı konusu da ayrı bir başlıktır. Daha etkin, düzenli ve güvenli bir kullanım için bu alanın yeniden düzenlenmesi büyük önem taşımaktadır. Antalya Valimiz Sayın Hulusi Şahin'in burada sürece müdahil olup disiplini sağlama çabası da takdire şayandır ancak bu barınağın, sosyal donatı alanlarıyla birlikte modernize edilmesi hem balıkçılarımızın hem de denizcilerimizin sağlıklı bir altyapıya kavuşması açısından elzemdir. Bunlara ek olarak, deniz turizminin en stratejik ayaklarından biri olan kruvaziyer turizmi de gündemimizde olmalıdır. Akdeniz'deki kruvaziyer rotalarının sayısı artarken Antalya Limanı bu konuda yeterli derinliğe ve iskele kapasitesine sahip değildir. Son yıllarda liman rehabilite edilmiştir ancak 3 bin ila 4 bin yolcu kapasiteli gemilerin yanaşabileceği modern bir kruvaziyer iskelesi limanın doğusunda uygun bir alana mutlaka inşa edilmelidir; tıpkı Kuşadası örneğinde olduğu gibi. Bu, sadece bir turizm yatırımı değil doğrudan ekonomik katkı sağlayacak bir hamledir; haftada 2 kruvaziyer gemiyle gelen 8-10 bin turistin bölge ekonomisine katkısını hepimiz takdir ederiz.

Sonuç olarak Antalya'nın deniz turizminde sahip olduğu potansiyeli tam anlamıyla kullanabilmesi için yeni marina yatırımlarına, mevcut tesislerin genişletilmesine, mevcut yatlar için yeni çekek yeri alanlarının oluşturulmasına, balıkçı barınağının modernizasyonuna ve kruvaziyer liman altyapısına acilen ihtiyaç vardır.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum. Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayımlanmasından itibaren on beş gün içerisinde Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi sayın milletvekili arkadaşlarımızın, Komisyon üyelerimizin sormuş olduğu soruları cevaplandırmak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, sayın üyelerim; dikkatlice dinledik, gerekli notlarımızı aldık, bunlar zaten bize yazılı olarak da gelecek. Müsaadeniz olursa biz bunları detaylı bir şekilde inceleyelim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yazılı bir şekilde gelmeyecek, tutanaklardan hareketle siz sayın üyelerimizin değerlendirmelerini, sorularını o şekilde yanıtlayacaksınız ama detaylı bir şekilde, sayın üyelerimiz de onu istiyor, detaylı bir şekilde Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Tabii ki, tabii efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Var mı ilave edeceğiniz başka bir şey?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Efendim, bir maddi hata, sayın vekilim de söyledi. Muhtemelen orada bir maddi hata olduğunu düşünüyorum ama tekrardan o tutanaklarımızı inceleyeceğiz, gerekli şekilde cevapları vereceğiz. Asla üyelerimize, burada hazırına, milletvekillerimize karşı...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - 3 tane maddi hata var, 3'ü de bu konuyla ilgili, isterseniz ben size iletirim.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Tabii ki efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Gökçek, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Genel Müdürümüz detaylı olarak incelesin, detaylı olarak da yazılı olarak da cevap versin.

Teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Tamam Sayın Başkanım.

Ben teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Şimdi Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 1 Temmuz 2022 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 51.067.933,058 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 11 Mayıs 2023 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 44.563.995,072 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ ŞİRVAN ÇALIŞKAN - Sağ olun efendim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bir sonraki kuruma geçmeden on dakika ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 16.33

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.45
BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)
BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel COŞKUNYÜREK (Bolu)
SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)
KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)
----- 0 -----

3.- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Başkandan başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, hoş geldiniz.

Sunumunu yapması için sözü Sayın Başkanımıza veriyorum.

Buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU YÜRÜTME KURULU BAŞKANI VELİ OZAN ÇAKIR - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyesi sayın milletvekillerimiz, Sayın Sayıştay Grup Başkanı ve denetçilerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Eşsiz bir tarihî, kültürel ve coğrafi mirasa sahip olan; çeşitlilik, kapsayıcılık ve birlik ruhunu bünyesinde barındıran İstanbul'umuzun uluslararası Olimpik Anlaşma şartlarına uygun olarak Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'na hazırlanabilmesi, oyunların İstanbul'da düzenlenebilmesi amacıyla 3796 sayılı İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu'yla özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu kurulmuş olup oyunların adaylık süreçleri bu Kurul ve idari teşkilatla birlikte yürütülmektedir. Kurulumuz misyona uygun olarak faaliyet ve işlemlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu iktisadi Teşebbüsleri Komisyonu ve onun adına Kurulumuzun iş ve işlemlerini denetleyen Sayıştayın rehberlik anlayışı içerisinde, mevzuat ve kurallara dâhilinde yürütmektedir. Bu bağlamda, Kurulumuz, geçmişten günümüze olduğu gibi bundan böyle de faaliyetlerini genel ve özel düzenlemelerin belirlediği sınırlar dâhilinde, hesap verilebilir bir anlayış ve şeffaflık içerisinde sürdürmeye gayret gösterecektir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; bugün 2021 ve 2022 yılları hesap işlemlerimizin denetimine ilişkin üst komisyon toplantısı için huzurunuzda gelmiş bulunuyoruz. Sizlere bu noktada Kurulumuzun çalışmaları konusunda bazı bilgiler sunmayı gerekli görüyoruz.

İstanbul daha önce 2000, 2004, 2008, 2012 ve 2020 Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları için aday olmuştur. Küresel pandemi nedeniyle 2021 yılına ertelenen 2020 Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları İstanbul'un 5'inci adaylığı olmuş, adaylık sürecinde yürütülen çalışmalar sonucunda aday kentler arasında Tokyo'yla finale kalmakla birlikte önemli kazanım ve tecrübeler elde etmiş, uluslararası spor kamuoyunda saygın ve güçlü konumunu ortaya koyarak her zaman iddialı bir aday olduğunu göstermiştir. Uluslararası Olimpiyat Komitesinin 2017'de Peru'da düzenlenen Genel Kurulunda tarihinde ilk kez Olimpiyat Oyunları ev sahipliğini kazanan iki şehri birlikte açıklamasının ardından -ki bu şehirler 2024 Oyunları için Paris, 2028 oyunları için Los Angeles- aday olunan oyunlardan dokuz yıl önce başlatılan ve yedi yıl önce sonuçlandırılan geleneksel adaylık süreci de son bulmuştur. Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) potansiyel ev sahipleri için önemli maliyet tasarruflarının yanı sıra daha gerçekçi, düzenleneceği kentin kendi uzun vadeli gelişim planlarıyla uyumlu, dolayısıyla sürdürülebilir projeler ve ana planlar sağlamak üzere bu süreci sonlandırarak "Yeni Norm" olarak adlandırılan yeni yaklaşımıyla, ev sahipliği yapacak şehrin istekleriyle kurulacak bir diyalog süreci sonucunda belirlenmesi kararını almıştır. Bu yeni yaklaşımıyla 2021 yılında Avustralya'nın Brisbane kenti, 2032 yılı Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları için ev sahibi şehir olarak seçilmiştir. Hâlihazırda sürekli diyalog süreci içerisinde yer alan İstanbul, 2036 Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları adaylığı kapsamında Uluslararası Olimpiyat Komitesiyle (IOC) süreçle ilişkin olarak düzenli toplantılar yapmaktadır. 19 Eylül 2024 tarihinde yapılan toplantıdan sonra İstanbul, 19 Kasım 2024 tarihinde Uluslararası Olimpiyat Komitesi Gelecekteki Ev Sahibi Komisyonuna bir sunum gerçekleştirerek 2036 Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'na ev sahipliği yapmak için adaylık vizyonunu açıklamıştır. Sonrasında, Uluslararası Olimpiyat Komitesiyle 5 Şubat 2025 tarihinde Paris'te düzenlenmiş olan 2024 yılı Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'nın değerlendirildiği bir toplantı daha gerçekleştirilmiştir. Kurulumuz idaresinde bulunan Olimpiyat Parkı içerisinde yer alan ve 2015 yılında uluslararası atletizm kuralları ve olimpik standartlara uygun bir şekilde yenilenen IAAF Class II Olimpik Atletizm Tesisi, mezkûr dönemlerde 13 adet yerel, ulusal ve uluslararası atletizm şampiyonası, il atletizm müsabakaları ile ortaokullar ve paralimpik sporcuları da kapsayan toplamda 8.304 atletizm antrenmanına ev sahipliği yapmıştır. Aynı dönemlerde Kurulumuz uhdesinde bakım, onarım ve işletmesi yürütülen Atatürk Olimpiyat Stadı ise 27 adet resmî futbol müsabakasına, 10 Haziran 2023 tarihinde düzenlenen UEFA Şampiyonlar Ligi final maçına, Trabzonspor ve Beşiktaş arasında oynanan Ziraat Türkiye Kupası finali gibi organizasyonlar dâhil 58 Süper Lig, 1. Lig, Ziraat Türkiye Kupası maçlarına ve uluslararası futbol müsabakalarına ev sahipliği yapmıştır.

Kurulumuz İstanbul'da olimpizm ruhunun ve sportif bilincin gelişmesine katkıda bulunmak üzere mezkûr dönemlerde başta İstanbul Maratonu ve Yarı Maratonu olmak üzere çeşitli spor projelerine kaynak sağlamıştık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurulumuz, tüm çalışanlarıyla denetimin yönetimin en önemli fonksiyonlarından biri olduğu inancıyla denetim faaliyetleri sırasında gerek yüce Meclisimiz ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu gerekse Sayıştay tarafından ortaya konacak hususlara riayet etme konusunda bundan sonra da azami gayret gösterecektir.

Bu vesileyle, bugüne kadar denetim faaliyetleri kapsamında ciddi bir rehberlik anlayışı içerisinde Kurulumuz çalışmalarına sağlanan destek için şükranlarımızı ifade eder, saygılar sunarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurulun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 2, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 2 öneri bulunmaktadır.

2021 yılının 1 no.lu önerisi ile 2022 yılının 1 no.lu önerisi aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağız. Daha güncel olan 2022 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Yürütme Kurulunun daha işlevsel hâle getirilmesi ve Genel Sekreterin Yürütme Kurulu üyesi olmasının sağlanması için mevzuat değişikliği çalışmalarında bulunulması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

OLİMPİYAT OYUNLARINA HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU YÜRÜTME KURULU BAŞKANI VELİ OZAN ÇAKIR - Uygun görürseniz Sayın Genel Sekreterimiz cevaplasın Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii ki, buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ - Resmî cevabı iletiyorum: İlgili öneride değinilen hususlara ilişkin olarak mevzuat değişikliği çalışmalarımız devam etmekte olup konu değerlendirilmek üzere Hazırlık ve Düzenleme Kurulu gündemine alınacaktır.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet Sayın Gökçek, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle, Kurul temsilcilerimize hoş geldiniz demek isterim.

Şunu söylemek istiyorum: Geçmiş Komisyon tutanaklarına baktığımızda, örneğin 2009 yılında, bizzat HDK Başkanı ve Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç'ın gelip Komisyona bilgi verdiğini görüyoruz Sayın Başkanım. 2016 yılında benzer şekilde Bakan Akif Çağatay Kılıç'ı da bu Komisyonda ağırlamışız. Keşke bugün de Sayın Bakanı, Yardımcısını burada aramızda görebilseydik, bize ilk elden sürece dair gelişmeleri aktarabilseydi ve biz de kendisine tüm içtenliğimizle ne yönde katkı sunabileceğimizi sorsaydık.

Bulguya dönecek olursak, yine, bu bulgu 2022 Haziran tarihinde yapılan toplantıda görüşülmüş. Aradan geçmiş üç yıl, biz hâlâ aynı bulguyu görüşüyoruz. Cevaben o tarihte -tutanaklardan aktarıyorum- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu Genel Sekreter Vekili Tolga Yazıcı "Efendim, HDK kararı ve kanun değişikliği gerektirdiği için ilgili öneri değerlendirilmek üzere HDK gündemine alınacaktır." demiş. Şimdi, bakıyoruz ne demişsiniz diye: "İlgili öneride değinilen hususlara ilişkin olarak mevzuat değişikliği çalışmalarımız devam etmekte olup konu değerlendirilmek üzere Hazırlık ve Düzenleme Kurulu gündemine alınacaktır." Benim bundan anladığım, ne Kurulun ne Sayıştayın ne de bizim, kimsenin burada ne söylendiğinin hiçbir anlamı yok. Yani biz önümüzdeki sene veya daha sonraki sene yine aynı gündemle bir arada olacağız diye düşünüyorum. Umarım yanılırmı ama önceki tecrübelerimize bakarsak öyle olacak gibi duruyor. Maalesef mevcut mevzuat ve dolayısıyla mevcut Kurul yapısı bu işin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini mümkün kılmamakta. İki ayda bir toplanması gereken bir kurul var ancak 2024 yılında üç toplantı yapmış. Bize gelen raporda yer alan 31 Ocak 2025 tarihli toplantı sonrasında bir toplantı yapılmadıysa 2025 yılında anladığım kadarıyla daha henüz bir toplantı yapılabilmiş. Süreci ve çalışmalarını kolaylaştıracak bir mevzuata kavuşmak için bir an evvel yapılması gereken neyse yapalım Sayın Başkanım. Mahkeme kadiya mülk değil; evet, Kuruldaki isimler çok kıymetli isimler, çok başarılı işlere imza atıyorlar ancak Sayıştayın buradaki uyarısını da yok sayamayız. Yani biz 2036 Olimpiyatları'nı Türkiye'ye getirmek için elimizden ne geliyorsa yapmalıyız. Bunun için yeri geldiğinde tüm mesaisini bu işe vakfedebilecek bir kurul oluşturmamız gerekiyor. Şu anda üzülerek söylüyorum ki günün gerekliliklerine uygun olmayan hantal bir yapı var. Bu hantal yapıyı dönüştürmemiz 2036 Olimpiyatları için karar vericilerin görüşlerinde de olumlu bir katkı sunacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Bulgunun izlemeye kalması.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2021 yılına ait 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ - Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük.

Şimdi 2022 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

2022 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ - Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Sayın Gökçek, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bazı konular vardır, tüm toplumu ortak paydada buluşturur; olimpiyat da bizim toplumumuz için ortak bir payda. Cumhuriyet tarihimizde katıldığımız ilk olimpiyat oyunları olan Paris 1924'ten bu yana biz olimpiyat konusunda heyecanını hiç yitirmemiş bir ülkeyiz ama artık katılımcı olmanın ötesinde ev sahibi olarak olimpiyatlara adımızı yazdırmalıyız. Bunun için de ulusal ve uluslararası alanda yapılması gereken neyse onu yapmamız gerekiyor. Mesela olimpiyat adaylığı sürecimiz, teknik proje geliştirme, stratejik iletişim ve halkla ilişkiler, lobi danışmanlığı konusunda ne gibi çalışmalar yapıyoruz? Uluslararası basınla ilişkiler konusunda nasıl bir yol izliyorsunuz? Bu çalışmalar neticesinde elde edeceğimiz başarılı sonuç Türkiye'nin spor imajı açısından çok önemli; turizm ve ekonomisi açısından da çok önemli. Olimpiyatlar yapıldığı ülke ve şehir için her şeyden önce çok büyük bir prestij kaynağıdır. Bu sebeple yürütülen çalışmalarda mümkün mertebede şeffaflığı sağlanmamız ve siyasi partileri, sivil toplum örgütlerini, spor kulüplerini dışlamadan kapsayıcı bir iş birliği içerisinde bu çalışmanın yürütülmesini sağlamamız gerekiyor. Çünkü sonuçta 86 milyonun yüzünü güldürecek bir sonuç elde edeceğiz çünkü olimpiyat adaylığımız, adaylık süreçlerimiz toplumun tümünü ilgilendiren, yediden yetmişe tüm vatandaşlarımızı heyecanlandıran bir konudur. Tekraren söylüyorum: Bir sporsever olarak ve elbette İstanbul Milletvekili olarak ben 2036 Olimpiyatları'nı İstanbul'da görmek istiyorum ve olimpiyatlar vesilesiyle İstanbul gibi kadim bir şehrin tarihiyle, kültürüyle, dokusuyla tüm dünyadaki bilinirliğinin artmasını arzu ediyorum. Şu an 2036 Olimpiyatları için adayız, daha on yıl var gibi bir düşünceyle rehavete kapıldığımızı zannetmiyorum. Sürece dair hazırlığımızın ne seviyede olduğunu anlamlandırabilmek için birkaç teknik soru yöneltmek istiyorum sizlere. Öncelikle şunu merak ediyorum: Geçmiş adaylıklarımıza ilişkin neden ev sahipliği hakkı kazanamadığımıza dair bir çalışma yürüttünüz mü "Neyi eksik yapmışız, neyi nasıl yapsaydık başarılı bir sonuç alabilirdik?" gibi. Yani böyle bir analitik çalışma yapılırsa belki önümüzdeki süreci daha verimli geçirebiliriz diye düşünüyorum. Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği hakkı kazandığımız takdirde ilgili döneme ilişkin ne kadarlık bir istihdam oluşmasını bekliyorsunuz? Ülke geneli için ne kadarlık bir yatırım beklentiniz var? Çarpan etkisinin ne boyutta olmasını düşünüyorsunuz? Turist beklentiniz nedir? Gelecek olan turistlerin yalnızca olimpiyatlar için değil, ülke geneline ilgisini kanallandırmak için ne gibi çalışmalar planlıyorsunuz? Olimpiyatların gayrisafi millî hasılamıza katkısının ne boyutta olacağını düşünüyorsunuz?

Bir önemli konuya daha değinmek istiyorum: Esasen, toplantı başında belirttiğim üzere, keşke Kurul Başkanı olarak Sayın Bakan bizzat gelebilseydi bu konuyu kendisiyle istişare etmek daha yerinde olacaktı ancak gıyabında yine de konuyu gündeme getirmiş olalım. Elbette, 2036 Olimpiyatları'na ev sahipliği yapmak temel hedefimiz ancak bunun yanında 2028 Olimpiyatları'nda yarışmacı olarak da ülkemizi başarıyla temsil edecek sporcularımızın yetiştirilmesi için hassasiyetle çalışmalıyız. Çünkü ne yazık ki 2024 Olimpiyatları'nda yüzümüz pek gülmedi. 101 sporcuyla Paris'e gittik, 1984'ten beri ilk kez altın madalya alamadan bir olimpiyatı tamamladık. Bu, ülkemiz için arzuladığımız imaj açısından da olumsuz bir durum. Dolayısıyla, 2028 Olimpiyatları'na yönelik olarak da ciddi bir hazırlığımız olması gerektiği düşüncesindeyim.

Burada sormak istediğim bir diğer konulardan biri, bu Olimpiyat Parkı'yla ilgili dördüncü etapta şahıs parselleri konusuna ilişkin bir detay talep ediyorum. Yani burada bir kamulaştırma yapıldı, çoğu yapıldı, azı kaldı, ne aşamadayız? Çünkü bu parsellerin kamulaştırılmasına bir ara verildi, 2016 yılında tekrar kamulaştırma başladı, Başakşehir Belediyesine devredildi. Burada toplamda ne kadarlık bir kamulaştırmadan bahsediyoruz yani yüzde olarak planlananın ne kadarı kamulaştırıldı, ne kadarı kamu ulaştırılmadı? Tümünün kamulaştırılması için hedef takviminiz nedir? Buradaki şahıs arazilerinin payı nedir?

Son olarak da 2036 için devletin en üst kademesinden en alt kademesine, yerel yönetimlerden sivil toplum örgütlerine, özel sektör kuruluşlarına kadar herkes ve her kesim tarafından ciddiyetle çalışmalar yürütülmelidir. Bu noktada, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun 2036 Olimpiyatları'nı İstanbul'a getirebilmek üzere ortaya koyduğu beyan ve gösterdiği çabayı hatırlatmak istiyorum. Dilerim kendisi en kısa zamanda özgürlüğüne kavuşacak ve olimpiyat hedefimiz doğrultusunda kararlılıkla çalışmalarını yürütecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın değerli temsilcileri; İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık Komitesini temsilen aramızda bulunan heyeti ve katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Olimpiyatların ülkemizin gelişmesinde ve tanıtımında çok büyük önemi var ve katkısı olacak. Geçen yıl Paris'te yapılan Yaz Olimpiyatları'nda 18 farklı spor dalında yarışan 54 kadın, 47 erkek sporcumuzu bir kez daha yürekten tebrik ediyorum. Yaz Olimpiyatları'nda 3 gümüş ve 5 bronz olmak üzere toplamda 8 madalya alan millîlerimiz başta olmak üzere bugüne kadar kazandıkları madalyalardan dolayı bayrağımızı göndere çeken tüm sporcularımızı tebrik ediyorum, kutluyorum. Ebediyete intikal eden sporcularımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

Olimpiyatlarda altın madalya alamamızı da ayıriyeten düşünmemiz ve enine boyuna masaya yatırmamız gereken bir durum olarak tespit etmemiz lazım. Çünkü son olimpiyatlarda maalesef altın madalya kazanamadık ve bu hem bizleri hem ülkemiz insanını hayli üzdü.

Bugüne kadar olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapamayan ülkemizin 2036 Yaz Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'na ev sahipliği yapmasını yürekte destekliyoruz ve buna katkı da sunuyoruz. Az önce vekil arkadaşım Ali de söyledi, bu konuda çok büyük çalışmalara imza atan Sayın Ekrem İmamoğlu maalesef ki şu anda hukuksuz olarak cezaevinde, inşallah en kısa zamanda kendisi özgürlüğüne kavuşacak ve ülkemize bu Yaz Olimpiyatları'nı kazandırmak adına da çalışmalar yapacaktır.

Şimdi ben bir şeyler daha sormak istiyorum: Sizin ayrıntılı bir çalışma raporunuz var mı olimpiyat oyunları için, bütçeniz hazır mı, tanıtımınız yeterli mi ve özellikle tesislerimiz yeterli mi diye soruyorum. Çünkü burada keşke -az önce de Ali kardeşim yine söyledi- Bakan ya da bakan yardımcılarında birileri olsaydı, biz de -onlara gerekli- kendi ilimizde ve ülkemizde yaşanan sorunlara değinirdik çünkü biz olimpiyatları almak için uğraş verirken maalesef Çorum ilimizde atletizm pisti yapıldı, altı yıldır çürüyor. Bakın, atletizm pisti yapıldı ve çok yönlü. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüyle de görüştük, oradaki tesisin bir tanesine en azından -beş yıl uğraştık- en sonunda -orada- gençlik merkezi hizmete açıldı ama şu anda beş yıldır bizim atletizm pistimiz maalesef çürüyor. İşte, nasıl altın madalya kazanamadığımızın somut örneklerinden bir tanesinin de Çorum'da örneği var.

Maalesef, aslında Spor Bakanlığının yani Gençlik ve Spor Bakanlığının yapması gereken, millî bütçeden harcaması gereken yatırımları Çorum'a, Çorum Belediyesi yapmak zorunda kaldı. Kapalı spor salonu ve stadyum, 15 bin kişilik stadyum yapmaya başladı ama tabii...

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Vekilim, kendi cebinden yapmıyor, yine kamu kaynaklarından yapıyor.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - "Çorum Belediyesi yapıyor." dedik arkadaşlar, o da beceremedi zaten, daha sonra Spor Bakanlığı devraldı ve tamamladı ama biz diyoruz ki yani 530 bin Çorumlunun verdiği vergilerden oluşan, 530 bin Çorumlunun verdiği bütçeyi harcamak yerine, her ile yapıldığı gibi Çorum'a da genel bütçeden kapalı spor salonları, atletizm pisti, gerekli şehir stadının Spor Bakanlığı tarafından yapılması gerekiyordu ama maalesef, bizim şu anda Çorum ilimizde böyle çürüyen bir tesis var; ki, bildiğim kadarıyla, Türkiye'nin hemen hemen her yerinde vardır.

Gene, Çorum ilinde yapılan sentetik sahalar var ama bu tesislerde özellikle bakın, çocukların duş alabileceği, orada kendilerini ifade edebileceği alanlar oluşturulmamış, maalesef tuvalet yok arkadaşlar. Yani tuvalet, bildiğiniz taşıma tuvalet gibi bir şey; o da yetersiz. Yani burada biz özellikle diyoruz ki, bir tesis yapıyorsanız bunun önce fizibilitesi yapılır, yeri uygun mu değil mi araştırılır ama maalesef şu anda Çorum ilimizde yaptığınız...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Tahtasız, şimdi, konumuz bu değil, gündemimiz bu değil. Eğer siz..

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ama ben gene de uyarayım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Bakın, bir saniye. Çorum'la ilgili bu taleplerinizi anlatacağınız yer, merci, Plan ve Bütçe Komisyonunda Spor Bakanlığımızın bütçesinde veya Genel Kurulda bunları dile getirebilirsiniz. Şimdi, konumuz...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - İşte, gelseydi burada... Neyse, biz söyleyelim gene de.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yine de söyleyelim.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Gençlik ve Spor Bakanlığının Çorum Belediyesi ile Spor Toto Teşkilatı tarafından yapılan özellikle İtfaiye ve Devane sentetik nizami futbol sahalarında sporcuların kullanabileceği tuvalet yok arkadaşlar, bunu not alın.

Ayrıyetten, Kale Mahallemizde çocuklarımızın spor yapabileceği hiçbir alan yok. Bunu da biz burada not düşelim. Yapılsın istiyoruz çünkü biz eğer illerde, ilçelerde sporcuya önem verirse işte o zaman altın madalya kazanabiliriz, o zaman işte başarı gelir ama maalesef okul yapıyoruz, spor salonu yok.

Bakın, Çorum'daki, Türkiye'deki birçok okulda okul yapılıyor ama maalesef spor salonu yok. Benim çocukluğumda Eti Ortaokuluna yıllarca para ödedik spor salonu yapılsın diye, bana nasip olmadı, çocuklarımıza nasip oldu. Çorum Atatürk Lisesinde spor salonu yapılsın diye para ödedik, ailemizden getirdik ödedik, ben liseyi bitirdikten sonra yapılabildi. Ya, benim anlamadığım şu: Madem okul yapıyorsunuz, buradaki çocuklar spor yapacak, nerede yapacak? Yani üniversite yapıyorsunuz, buradaki çocuklar nerede konaklayacak? Yani yaptığınız işi düzgün yaparsanız bu çocuklar da o okulda spor yapar ve başarılı olur. İşte, o zaman olimpiyatlarda altın madalya kazanırız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyoruz Sayın Tahtasız.

Sayın Dindar, buyurun.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyorum, başarılar diliyorum hepsine.

İstanbul'un olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapma hazırlıkları sadece bir spor etkinliği değil aynı zamanda bir kentin küresel vizyonunu, altyapısını ve değerlerini sınanan devasa bir organizasyondur. Bu organizasyon, zaten var olan sorunlu kentsel altyapıyı zorlayacaktır. Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun bu süreçteki rolü kritik önemdedir. Kurul, altyapı projelerinden lojistik planlamaya, uluslararası iş birliğinden yerel halkın katılımına kadar geniş bir yelpazede sorumluluk üstleniyor. Olimpiyat oyunları tarih boyunca ekolojije duyarlılık iddiasıyla anılsa da çoğu zaman devasa inşaat projeleri, enerji tüketimi ve karbon ayak iziyle doğaya zarar vermiştir. İstanbul'un olimpiyat hazırlıkları da bu riski taşıyor. Yeni stadyumlar, ulaşım ağları ve konaklama tesisleri inşa edilirken ekolojik etkiler yeterince dikkate alınıyor mu? İstanbul'un zaten sınırlı olan yeşil alanı bu projeler için feda edilmemelidir. Kuzey ormanlarına yakın bölgelerde planlanan altyapı çalışmaları biyolojik çeşitliliği tehdit edecek düzeye varmıştır. İktidarın bu konudaki sicili ekolojiden çok ranttan yanadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, atık yönetimi ve su tasarrufu gibi konularda şeffaf ve bağlayıcı politikalar göremiyoruz. Bu mega etkinliğin ekolojik maliyetini en aza indirmek için kapsamlı bir politikaya ihtiyaç var, aksi takdirde İstanbul'un doğal mirası kısa vadeli bir prestij uğruna kalıcı hasar görecektir diyoruz.

Değerli milletvekilleri, olimpiyatlar kapsayıcılık ve eşitlik ruhunu yüceltmeyi amaçlar; ancak, engelli bireylerin erişimi konusunda hazırlıklar ne kadar yeterli? İstanbul'un mevcut altyapısı engelli bireyler için zaten erişilebilir olmaktan çok uzaktır.

Toplu taşıma sistemlerinde asansörlerin yetersizliği, kaldırımlardaki engeller ve erişilebilir tuvaletlerin eksikliği günlük yaşamda bile engelliler için büyük bir sorundur. Olimpiyatlar gibi küresel bir etkinlikte bu eksikliklerin giderilmesi bir seçenek değil bir zorunluluktur. Paralimpik olimpiyatlar için engelli bireylerin stadyumlara, konaklama alanlarına ve etkinlik mekânlarına tam erişimini sağlamak, kapsamlı bir plan sunulması gerekir. Paralimpik oyunları için ayrılan kaynaklar ana olimpiyat hazırlıklarının gölgesinde kalmamalıdır. Tekerlekli sandalye kullanıcıları için rampalar, görme engelliler için sesli yönlendirmeler, işitme engelliler için işaret dili tercümanları gibi temel ihtiyaçlar planlamanın merkezinde olmalıdır. Şu anki tabloda engelli bireylerin ihtiyaçlarına öncelik veren bir politika yoktur. Oysa kapsayıcılık bir lütuf değildir, bir haktır. Olimpiyat oyunları ve yapılacak hazırlıklar kentin tarihine geçebilir ancak bu fırsat sadece görkemli törenler ve madalya sayısı ile değil bıraktığı mirasla ölçülecektir. Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, ekolojik sürdürülebilirlik ve engelli erişimi gibi hayati konularda daha şeffaf, daha kararlı ve daha kapsayıcı bir yaklaşımı benimsemelidir. Ekolojik bir İstanbul, herkes için erişilebilir bir İstanbul yaratmak sadece bir hayal değil bir sorumluluktur. Kurulu bu sorumluluğu ciddiye almaya ve olimpiyat ruhunu gerçekten yansıtan bir politika geliştirmeye davet ediyor, başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Dindar.

Sayın Bozgeyik, buyurun.

BÜNYAMİN BOZGEYİK (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli KİT Komisyonumuzun üyeleri, çok kıymetli Bakanlığımızın Spor Genel Müdürü, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi Başkanımız, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun kıymetli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyor, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugün burada sadece bir spor organizasyonunu değil aynı zamanda bir vizyonu, bir kararlılığı ve Türkiye'nin küresel ölçekteki iddiasını konuşuyoruz. Olimpiyat oyunları yalnızca bir spor müsabakası değildir, modernleştiği ilk günden bu yana hem ekonomik hem siyasi hem de kültürel anlamda ülkelerin prestij mücadelesi verdiği en büyük sahnelerden biri olmuştur. Olimpiyatlar, ulus devletlerin küresel ölçekte bir gövde gösterisi sunduğu, şehirlerin marka değerini artırdığı, ekonominin canlandığı, sosyal yapının yeniden şekillendiği dev bir organizasyondur. İstanbul'umuzun bu dev organizasyona adaylığı milletimiz adına büyük bir heyecanı ve sorumluluğu beraberinde getirmektedir. Ancak bu heyecan kadar önemli olan bir başka husus da bu sürecin şeffaf, sürdürülebilir, planlı ve millî menfaatlere uygun bir biçimde yürütülmesidir. Komisyon olarak bizim görevimiz, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun çalışmalarını bu anlayışla denetlemek, yapılan yatırımların ülkemize değer katmasını sağlamaktır.

Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; bu tür organizasyonları almak için etkin bir organizasyon yönetimi, doğru risk planlaması, sağlam bir bütçeleme süreci, etkili pazarlama stratejileri, geniş çaplı tanıtım faaliyetleri ve en önemlisi, sporcular ve izleyiciler için güvenli ve konforlu bir ortam yaratmak da zorunludur.

Avrupa ile Asya'yı birleştiren coğrafi konumumuz, dünya ticaret ve turizm yolları üzerindeki stratejik yerimiz, farklı kültürleri buluşturan sosyal dokumuz İstanbul'u sadece fiziksel olarak değil kültürel çeşitlilik ve evrensellik açısından da benzersiz kılmaktadır. İstanbul Boğazı, sadece iki kıtayı değil aynı zamanda geçmiş ile geleceği, Doğu ile Batı'yı, gelenek ile modernliği birleştiren bir simgedir. Bu anlamda olimpiyat ruhunun en güçlü şekilde hayat bulacağı şehirlerden biri yine İstanbul olacaktır.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu olarak üstlendiğiniz sorumluluk büyük. Ancak biliyoruz ki güçlü bir ülke, güçlü bir Bakanlık yapısı ve güçlü bir spor altyapısıyla bu yükümlülüğü hakkıyla yerine getirebilecek birikime ve tecrübeye sahibiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın da hep söylediği gibi Türkiye mutlaka bir olimpiyat yapacaktır. Bu hedef ve vizyonla ülkemizde sporun hak ettiği seviyeye gelmesi Türkiye'nin bu alandaki altyapısının dünya standartlarına kavuşması için son yirmi üç yılda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde spor alanında âdeta bir sessiz devrim gerçekleştirdik. Özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığımızın öncülüğünde yürütülen altyapı ve tesisleşme hamleleriyle ülkemiz artık sadece sporcu yetiştiren değil dev organizasyonlara ev sahipliği yapan bir aktör hâline gelmiştir.

2002 yılında 1.575 olan toplam tesis sayısını bugün 4.716'ya çıkardık. Her ilde, her ilçede gençlerimizin sporla buluşabileceği modern tesisler inşa edildi. Olimpik spor komplekslerinden antrenman salonlarına, yüzme havuzlarından atletizm pistlerine kadar geniş bir altyapı ağı kurduk. Bu yatırımlar sayesinde Türkiye artık 100'ün üzerinde dünya şampiyonasını, 150'yi aşkın Avrupa şampiyonasını ve binlerce uluslararası spor organizasyonunu başarıyla gerçekleştiren ve bunun ötesinde talep edilen bir ülke konumuna gelmiştir. 2013 Mersin Akdeniz Oyunları, sadece altı ay gibi kısa bir sürede hazırlanarak tarihte eşine az rastlanır bir hızla ve başarıyla gerçekleştirilmiştir. 2023 Avrupa Oyunları, 2021 Dünya Güreş Şampiyonası, 2022 FIVB Voleybol Milletler Ligi gibi onlarca uluslararası turnuva ve şampiyonayı başarıyla organize ettik. Yine, futbolda 2026 UEFA Avrupa Ligi finali, 2027 Konferans Ligi finali İstanbul'da oynanacaktır. Yine, 2027 yılında 50 Avrupa ülkesinden 4 bin sporcunun katılımıyla düzenlenecek Avrupa Oyunları'nın 4'üncüsünün İstanbul'da yapılması planlanmaktadır. Euro 2032 organizasyonu, Avrupa Futbol Şampiyonası İtalya'yla birlikte Türkiye'ye verilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bu, sadece sportif değil lojistik, diplomatik ve yönetsel bir başarıdır. Bu organizasyonları başarıyla gerçekleştiren bir ülke olarak olimpiyat gibi küresel ölçekli etkinlikleri hakkıyla üstlenebilecek kapasiteye sahip olduğumuzu tüm dünyaya defalarca gösterdik. Kıymetli arkadaşlar, Türkiye, artık, büyük düşünmekte, büyük hedefler koymakta ve bu hedeflere yürürken kararlılık göstermektedir, olimpiyatlar da bu hedeflerden biridir.

Güçlü bir ülke, güçlü bir vizyon, güçlü bir spor altyapısı ve güçlü bir iradeyle İstanbul'un olimpiyatlara en layık şekilde hazırlanacağına olan inancımı yineliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bozgeyik.

Sayın Akbulut, buyurun.

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, çok saygıdeğer bürokratlar; öncelikle hesap döneminin hayırlı olmasını diliyorum.

2020, 2021, 2022, 2023 verilerine baktığımız zaman gelir tablosunda olumlu bir seyrin olduğunu söyleyebiliriz, rakamlarda olumlu bir gidişatın olduğunu söyleyebiliriz ama birkaç tane konunun yönetim tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi

KİT Komisyonu üyelerimize aktarılması, bilgilendirilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Tabii, onlarda faiz gelirlerinde yıllar itibarıyla bir düşüş gözlemlenmekte; bununla alakalı bir sebebiyet var mı, yönetimin bu konuyla alakalı bir bilgilendirmesi var mı diye soracağız çünkü 2020'de 1 milyon 168 bin olan kalem, 712 bine düşüyor 2021'de ve akabinde 22 bin gibi çok azalıyor ve 2023'te 26 bin diye devam ediyor. Bu faiz gelirlerindeki azalmanın bir sebebiyeti var mıdır? Komisyonumuza bu konuda bilgi verebilirler mi?

Yine "diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar" kaleminin her geçen yıl arttığı gözlemlenmekte; buraya bir dikkat çekilir ve belli bir çalışma yapılabilirse kurumun yıllar itibarıyla yaptığı 108 milyon, 119 milyon, 345 milyon, 505 milyon gibi artan dönem net kârının daha yüksek rakamlarda karşımıza getirileceğiyle bizleri bırakır çünkü oradaki rakamlar 2020'de 1 milyon 810 bin diye başlıyor, 4 milyon 72 bin, daha sonra sıçrama, 14 milyon 766 bin, daha sonra bir kez daha sıçrama, 37 milyon 59 bin; yönetimin bu kalemlerle alakalı yapmış olduğu gider azaltma çabası varsa bunda da Komisyonumuza bilgilendirme yapmasını rica edeceğim. Yine "diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar" kaleminin "diğer olağan gider ve zararlar" kalemindeki 1,5 milyon, 4 milyon, 14 milyon 751 bin ve 37 milyon gibi artışlarla alakalı bir çalışma yapılıp yapılmadığı, 2024 ve 2025'te bu kalemlerin daha aşağı seyirde olup olmayacağı konusunda yine Komisyonumuzun bilgilendirilmesini talep edeceğim.

Tüm milletvekili arkadaşlarıma, kıymetli bürokratlara, Sayıştay denetçilerine çalışmalarında kolaylıklar diliyorum. Ayıyeten, İstanbul Olimpiyat Oyunları'nda görev alan yönetim kuruluna da ülkemizin spor camiasında çok daha iyi yerlerde olabileceği, dünyada çok daha iyi yerlerde olabileceği çalışmalarında da başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Akbulut.

Buyurun Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, çok kıymetli bürokratlar; öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz.

Dünyanın ilk olimpiyatlarının düzenlendiği bu topraklarda şimdi yeni bir olimpiyat düzenlenmesi için aslında vize bekliyoruz. Yaptığınız çalışmalar çok kıymetli, çok değerli; umarım bu çalışmaların neticesinde dünyanın en prestijli bu spor müsabakalarına ülkemiz başta İstanbul olmak üzere diğer hazırlığını tamamlamış şehirlerimizle inşallah ev sahipliği yapar.

Sözümün başında dünyanın ilk olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış bir coğrafyadan bahsettim ve bu coğrafya bizim coğrafyamız. Milattan önce 67 yılında Hatay'ın Antakya ilçesinde bu olimpiyatlar düzenlenmiş, düzenlenen bu olimpiyatların da tarihî vesikalarda kayıtları var. Mısırdan Kıbrıs'a, Kıbrıs'tan Yunanistan'a varıncaya kadar birçok milletten de aynı zamanda sporcu katılmış.

Değerli arkadaşlar, yapmış olduğunuz çalışmalar içerisinde lobi faaliyetlerinin önemli bir yer tuttuğunu biliyorum. O yüzden bu lobi faaliyetlerine destek olması hasebiyle bugün sizlere bir teklifte bulunmak istiyorum. İsmimiz İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu ve bu coğrafyada asırlar önce olimpiyatların yapıldığı, bugünse kazı çalışmaları neticesinde ortaya çıkarılmaya çalışılan bir hipodromumuz var Hatay ili Antakya ilçesi Küçükdalyan Mahallesi sınırları içerisinde. Bilmiyorum biliyor musunuz; bu hipodromun varlığından haberiniz var mı? Profesör Doktor Hatice Pamir Hocamızın kazı başkanlığını yaptığı bu hipodrom 513 metre uzunluğunda, 110 metre genişliğinde, 2 katlı, yaklaşık 80 bin seyirci kapasiteli bir alan. Her yıl hemen hemen bir defa bu kazı alanını ziyaret ederim. Bu kazı alanının hemen yanı başında eğlence mekânları, ibadethaneler, sporcular boş zamanlarında eğlenebilsin diye mekânlar, eğlence mekânları düşünülmüş, ibadethaneler düşünülmüş. Dolayısıyla İstanbul Olimpiyat Oyunları Düzenleme Kurulu olarak Kültür ve Turizm Bakanlığımızın himayesinde gerçekleştirilen bu kazı çalışmalarını bir taraftan takip edip, hatta destek verip bu hipodromun aslına uygun bir şekilde ayağa kalkması ve ileride sizin, özellikle Avrupa başkentlerinde yapacağınız lobi çalışmalarında, milattan önce 67 yılında olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapmış bir ülke olarak sunum yapmanızı da destekler diye düşünüyorum. Bu konuda teklifime olumlu cevap vererseniz çok memnun olurum. Sizleri, tüm kurulumuzu Hatay'da ayrıca misafir edip bu tarihî ve eşsiz yapıyı görmenizi de - tüm milletvekillerimizle birlikte- hassaten rica ederim.

Ben tekrardan çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Bu hedef, önemli bir hedef. İnşallah, bu hedefe ulaşmak için de bir taraftan gerek Türkiye'deki altyapı çalışmalarını, spor altyapı çalışmalarını tamamlarken bir taraftan da Türkiye'nin bu oyunlara ev sahipliği yapması için de büyük bir mücadele veriyorsunuz ancak şunu da biliyoruz ki bu oyunlara ev sahipliği yapılması kararını verecek ülkelerin, başkentlerin verdiği kararların büyük bir kısmının politik kararlar olduğunu da biliyoruz. O yüzden, önümüze bakalım, altyapımızı güçlendirelim ve Türkiye'de sadece İstanbul'da değil birçok yerde bu olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilecek bir güçte ve kudrette olduğumuzu gösterelim; sonuç da inşallah peşinden gelir diyorum.

Tekrardan teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Sayın Sarıgül, buyurun.

MUSTAFA SARIĞÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Olimpiyatları konuşmadan önce Türkiye'de olimpiyat fikrini gerçekten destekleyen, ortaya atan Sayın Sinan Erdem'i saygıyla, sevgiyle, rahmetle anıyorum. Sayın Şenes Erzik'e de hayatında muvaffakiyetler ve uzun ömürler diliyorum. Sayın Başkanım, Sinan Erdem çok kıymetli, çok değerli muazzam çalışmalar yaptı.

Olimpiyatları konuşurken bizim siyasetin dışında, gerçekten devletimizi ilgilendiren bir konuyu konuştuğumuzu bilmemiz lazım, burada iş birliği yapmamız lazım ve burada el ele, kol kola ve inşallah, omuz omuza olmamız lazım.

Olimpiyatlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli bir geleceğidir. Sayın Bünyamin Bozgeyik'i dikkatle dinledim. Olimpiyat köyünün nasıl olması gerektiğini, özellikle bir şehrin olimpiyatları sahiplenmesi gerektiğini... Olimpiyat fikrinin ilkokuldan üniversiteye kadar iyi bir şekilde gerçekten değerlendirilmesi lazım; ülkenin gelişmesine, güçlenmesine önemli bir katkı.

Sayın Ahmet Gülüm'ün Olimpiyat Komitesi Başkanı olması son derece değerlidir; uluslararası alanda son derece başarılı olan değerli bir spor adamıdır, efendime söyleyeyim, bütün konulara hâkim olan bir arkadaşımızdır; ona destek vermemiz lazım, iyi bir noktaya getirmemiz lazım.

Olimpiyatlar, ülkenin tanıtımına ekonomik açıdan, kültürel açıdan muazzam bir şekilde değer katacaktır ama şu Paris Olimpiyatları gerçekten bizi üzdü, ona daha önceden bakmamız lazım, planlamamız lazım, lobi yapmamız lazım. Bakıyoruz, Türkiye geçiyor, tek gemide geçmesi lazım, yanımızda bir başka ülke var, ismini vermeyeyim. Gerçekten, kıyafet seçimi neden öyle oldu, nasıl öyle oldu? Orada iyi bir şey yapılsın diye gidildi ama o kıyafetler gerçekten bizim ruhumuzu, bizim enerjimizi yeteri kadar yansıtmadı; bundan sonra bunlara dikkat etmemiz gerektiğine inanıyorum. Olimpiyat ruhunun birleştirici bir ruh olmasına gerçekten önem vermemiz lazım.

Bakıyorsunuz, bir şehir düşünelim. Başkanım, o şehirde 10 bin kişilik stat olması lazım, 12 bin kişilik... Bu, İngiltere'de böyle, fazlasını yapmıyor çünkü büyük maçların dışında dolmuyor, bomboş kalıyor, atıl bir hadise, üretim dışı bir hadise, bir millî servet ve bakıyorsunuz ki o koca statta 500 kişi var, 1.000 kişi var; bunu kesinlikle doğru bulmayız, onu daha birlikte bir planlamamız lazım. O şehrin 10 bin kişi olması hatta 7 bin kişi olması daha kıymetli, "full" seyirciye oynamak başka bir şey, boş tribüne oynamak başka bir şey.

2032 son derece önemli, gerçekten Bünjamin Milletvekilimiz bahsetti. Futbol organizasyonunun Türkiye'de yapılması son derece kıymetli, bunu son derece değerli buluyorum ve burada el birliği yapmamız lazım. Canım Bakanım, bu Sayın Bakanımızla da lütfen bir konuşursanız, Osman Bey'le...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Başkanım...

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Evet.

Sayın Bakanımıza diyelim ki: "Tavuk su içer, Allah'a bakar." Gözünü seveyim, bu konularda bir şey yaparken şu KİT Komisyonu üyelerini bir al, bir toparla, bir bak bakalım ne oluyor, nereye gidiyoruz, nasıl bir hadise oluyor?

Efendim, futbolun ve sporun birleştirici gücünün olimpiyatlara en güzel şekilde yansımaları temenni ediyorum. Güçlü bir altyapıyla birlikte çok zor bir işi başarabiliriz çünkü bunu başarmak için de Paris'e çıkarma yapıp da diğer ülkelerle konuşmanın bir anlamı yok, öncesinden bu çalışmayı yapmak lazım.

Ben Sayın Ahmet Gülüm'e başarılar diliyorum.

1953 yılında olimpiyatlarda büyük başarı sağlayan ve Türkiye'yi gururlandıran sevgili Ahmet Ayık'ı da saygıyla sevgiyle bir kere daha buradan selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sarıgül.

Evet, son konuşmacı olarak Sayın Sümer.

Buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) - Başkanım teşekkür ederim.

Ben de Genel Müdürümüze ve çalışma arkadaşlarına başarılar dilerim. İnşallah, Mustafa Başkanımın temennilerine biz de katılıyoruz, siyasetin dışında bir süreç bu. "Olimpiyat oyunları" dediğimiz zaman her birimiz ayrı ayrı heyecanlanıyoruz tabii ki. Türkiye'miz genç bir nüfus oranına sahip, her branştan yetenekli sporcular yetiştirmesi gerekir ancak ne yazık ki biz bu alanlarda dünya sıralamasında maalesef çıkamıyoruz. Sayıştayımızın 2021-2022 yılı denetim raporları da Türkiye'de olimpiyat kültürünün yeterince gelişmemiş olmasını ve uluslararası düzeyde başarılı sporcular yetiştirme konusunda yaşanan sorunların var olduğunu gösteriyor. Rapora göre gelirlerin zamanında tahsil edilememesi, alacaklara faiz işletilmemesi gibi mali yönetim sorunları bulunuyor. Bu durum spor tesislerinin yapımı ve sporcuların desteklenmesi gibi temel faaliyetlerin aksamasına neden olabiliyor. Ayrıca, olimpiyat arazisinin devri ve imar planlarındaki hukuki sorunlar da spor tesislerinin planlanması ve inşaa süreçlerini olumsuz etkilemekte.

Türkiye'de olimpiyat kültürünün yeterince gelişmemiş olmasının temel nedenlerinden biri, sporun tabana yayılmaması ve yetenekli sporcuların erken yaşta keşfedilip desteklenmemesi. Okul sporlarına yeterince önem verilmemesi, spor kulüplerinin altyapı eksiklikleri ve antrenörlerin yetersizliği gibi sorunlar sporcu yetiştirmemizi de maalesef olumsuz etkiliyor. Olimpiyat bir kültür, sadece düzenlemeye çalışmakla değil, sporcu yetiştirmeye çalışmakla da işe başlamanız lazım. Bizde ise işler hep maalesef tersinden; hemen olimpiyat organizasyonu yapmak istiyoruz. Ülkelere olimpiyat organizasyonu verilirken sadece "O ülkede spor yapılabilir mi?" diye bakmıyorlar maalesef, o ülkelerin adaletine, demokratik uygulamalarına, turizmne, gençliğine, dinamizmine de bakılıyor. Paris Olimpiyatları'nda 12,1 milyon bilet satışıyla 1 milyar 489 milyon euro gelir elde edilmiş. Bu rakam hedeflenen geliri 348 milyon euro da aşmıştır. Yeni sponsorluklar için 1,238 milyar euroyla hedefin 150 milyon euro üzerine çıkmışlar. Uluslararası yayın hakları ve küresel ortaklardan da 1,228 milyar euro gelir elde edilmiş. Bağımsız bir çalışmaya göre Paris 2024 Olimpiyatları'nın Paris bölgesine net ekonomik katkısı 6,7 ila 11,1 milyar euro arasında olmuştur. Paris 2024 Olimpiyatları hem organizasyon komitesi açısından bütçe fazlası vererek hem de ülke ekonomisine olumlu katkılar sağlayarak başarılı bir etkinlik olmuştur. Şimdi, buradaki rakamları gördüğümüz zaman olimpiyat oyunlarının sadece spor etkinliği olmadığını anlamalıyız.

Türkiye olarak 2012 ile 2024 yılları arasında Londra Olimpiyatları, Rio de Janeiro Olimpiyatları, Tokyo Olimpiyatları, Paris Olimpiyatları'na katıldık. Bu on iki yıllık 4 farklı organizasyon döneminde Türkiye toplam 32 madalya kazanmış; 4 altın, 9 gümüş ve 19 bronz.

Türkiye'nin olimpiyat oyunlarına yönelik harcamalarına dair kamuya açık ve detaylı bilgi verilmelidir ancak olimpiyatlara hazırlık sürecinde sporcuların eğitimi, tesislerin inşası ve bakımı, antrenörlerin maaşları gibi kalemlerde önemli harcamalar görünüyor ama maalesef bu alanda da başarılı değiliz. Örneğin, 2020 Tokyo Olimpiyatları öncesinde Türkiye'nin sporculara ve altyapıyı yaptığı yatırımların milyonlarca dolar seviyesinde olduğu tahmin ediliyor. Bilindiği üzere, olimpiyatlara en geniş katılımlı kafiyeyle biz gideriz, başarı gelsin diye en yüksek primleri de biz açıklarız ancak ne yazık ki bir türlü sonuç alamıyoruz. Geçen sene Paris'te yapılan olimpiyatlar bir kez daha sporun ve organizasyonun sadece spor olmadığını, büyük bir katkı ve tanıtım aracı olduğunu bir kez daha göstermiş, artık spor organizasyonları stadyumlardan çıkmış, şehirlerin içine entegre olmuş, hem halkla hem de tüm dünyayla bire bir iletişim hâline gelmiştir.

Hepimize düşen görev, siyasetin dışında Türkiye'yi bu seviyelere çıkarmaktır diyor, hepinize teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Başkana vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum. Sayın Başkanım, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayımlanmasından itibaren 15 gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımızın aracılığıyla iletebilirsiniz.

Buyurun, sözü size veriyorum.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU YÜRÜTME KURULU BAŞKANI VELİ OZAN ÇAKIR - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Teknik detay gerektiren sorular var, biz bunlarla ilgili yazılı cevaplarımızı yasal süre içerisinde Komisyon üyelerimize ve Meclisimize ulaştıracamız. Ancak bilindiği üzere, Uluslararası Olimpiyat Komitesiyle olan iletişim Millî Olimpiyat Komitesi koordinasyonunda yürütülüyor. Bu bağlamda, kurul üyemiz ve Millî Olimpiyat Komitesi Başkanımız Sayın Ahmet Gülüm de müsaade ederseniz bu süreçle ilgili açıklama yapmak istiyorlar.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) - Buyurun Sayın Başkanım.

TÜRKİYE MİLLÎ OLİMPİYAT KOMİTESİ BAŞKANI AHMET GÜLÜM - Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, sayın bürokratlar ve çok değerli HDK temsilcileri; ilk defa böyle bir toplantıya katıldım. Daha yeni Türkiye Millî Olimpiyat Komitesinin Başkanlık görevini aldım, biliyorsunuz. Burada birkaç kelimeyle neyi hedeflediğimize dair ve sorularınızın bazılarına cevap olacak şekilde yanıtlar vermek arzusunundayım.

Öncelikle, böyle bir toplantıda yer almaktan müthiş bir mutluluk duydum, bunu söylemek isterim çünkü olimpiyatların ülkeyi temsil eden milletvekilleri tarafından bu şekilde sahiplenilmiş olması bizim bence dünyada ayrıcalık yarattığımız en önemli fark diye düşünüyorum çünkü biliyorum ki Macaristan'da "olimpiyat" denince 200 bin kişi "Olimpiyat olmasın." diye imza veriyor. Bu bizim açımızdan çok büyük şans ve biz ilk kez 2036 Olimpiyat adaylığına bu kadar yakınız diye düşünüyorum.

Birkaç yanıt olacak diye çok küçük bir aydınlatma yapmak isterim. Olimpiyatların seçim sistemi çok köklü bir değişikliğe uğradı çünkü bu kadar 7-8 ülke katılıp da orada kazanmayınca diğer ülkelerde bir moral bozukluğuna sebebiyet veriyordu ve o yüzden Sayın Genel Müdürümüzün de söylediği gibi, 2 olimpiyat birden, 24 ve 28'i vererek bir zaman aralığı açtılar ve bir komisyon oluşturup bundan sonra olimpiyat adaylığını isteyen ülkeleri öncelikle bir diyalog sürecinden geçirerek test etmeyi ve test ettikten sonra yönetim kuruluna sunulacak bir raporla seçimin yapılmasını yeniden şekle soktular. Bu bizim için bir şans ve biz bu diyalog sürecine başlamış durumdayız, bu diyalogu yürütüyor durumdayız. Burada hem İstanbul Büyükşehir Belediyesi hem devlet tarafından hem Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi tarafından birlikte ve çok iyi yürüten bir çalışmaya imza attık. Burada Sayın Hataylı milletvekilime de bir yanıt olacak: Politika belki etkili oluyor ama her ülkenin oy verdiği gibi bir yöntem yok. Burada olimpiyatların kararını sonuçta 110 kişilik bir yönetime sahip olan IOC veriyor ve orada farklı kriterler ve farklı gerekçeler söz konusu yani olimpiyatlarla ilgili önümüz açık.

Ben burada size bir mesaj vermek isterim: Burada İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve devletimizin istekleri ve arzularıyla 2027 Avrupa Oyunları'nı biz İstanbul'a almış durumdayız ve 2027'de İstanbul'da -sayın milletvekilimizin de belirttiği belirttiği gibi- ilk kez bir küçük olimpiyat yapacağız. Bu olimpiyatların çok değerli bir tarafı var çünkü bizim sporcularımız 2028 Los Angeles Olimpiyat Oyunları'na 2027'deki Avrupa Oyunları'ndan kota alarak katılma şansını elde edecek. Bir kere -bizim iddiamız bu- tarihteki en büyük katılımımızı gerçekleştireceğiz 2028'de. Sonrasında ise 2027'nin sonunda verilecek 2036'nın olimpiyat kararı ve biz burada yapacağımız büyük bir şovla 2036'da şansımızı artırabiliriz diye düşünüyoruz ve o yüzden sizin buradaki olumlu görüşleriniz gerçekten bizim için çok değerli, bunun için ayrıca teşekkür ederim.

Son, bitirmeden önce, birkaç tane bilimsel veriyi sizinle paylaşmak istiyorum. Spor bu ülke için çok değerli, ülkenin yüzde 92'si spora tutkun ve spora bağlı. Şöyle söyleyeyim: Türk televizyonlarında birçok dizi yayınlanıyor örneğin ve televizyonların yapmış olduğu bu dizileri gazetelerde okuyorsunuz "Dün gece Türk toplumu bu diziye odaklandı." diye; maalesef öyle değil. 2023 yılında tüm Türkiye'de yayınlanan televizyon programlarının içerisinde bir program 1'inci oldu. O program neydi biliyor musunuz? Sırbistan-Türkiye kadın voleybol müsabakası. Bu, dünyada bir ilkti ve burada da bir temsilcisi var: Filenin Sultanlarından Esra Hanım, kendisi 200'den fazla kez Millî Takım forması giymiştir. Voleybolda dünyanın 1'inci sırasına oturmuş bir ülkeyiz, bu çok anlamlı.

Sporu seven bu ülkenin sporu seven sizin gibi değerli milletvekilleri olduğunu görmek beni ayrıca mutlu etti. Hayatınıza mutlaka sizler de spor katın diyorum ve çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu 2021 yılı bilançosu ve 119 milyon 324 bin 274,59 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu 2022 yılı bilançosu ve 345 milyon 255 bin 802,89 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyoruz efendim. Kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz.

Bir sonraki kuruma geçiyoruz ara vermeden.

4.- Marmara Teknokent Anonim Şirketinin (MARTEK) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ederim.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumunu yapması için sözü Sayın Başkanımıza veriyorum.

Buyurun.

MARMARA TEKNOKENT ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ORHAN AYDIN - Sayın Başkanım ve değerli Komisyon üyeleri; Marmara Teknokent AŞ'nin 2021-2022 dönemi hesaplarına ait üst Komisyon sunumunu arz etmek için huzurlarınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Marmara Teknokent AŞ, 4691 sayılı Kanun'un uygulama yönetmeliğine istinaden 2003 yılında Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TEKGEB) ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu çerçevesinde de Teknoloji Serbest Bölgesi (TEKSEB) alanlarının yönetici şirketi olarak kurulmuştur. Bu yapılanma şeklinden dolayı ülkemizde mevcut teknoloji geliştirme bölgeleri içerisinde teknoloji serbest bölgesi tanım ve avantajlarına sahip yegâne teknoloji geliştirme bölgesidir. Ayrıcalıklı olma durumunu AR-GE faaliyetlerinde bilim insanlarının inovatif çalışmalarına yön veren kaliteli bir hizmet anlayışıyla sürdürmektedir.

Şirket sermayesi 45 milyon 750 bin liradır. Şirketin sermaye dağılımı: Yüzde 99,5 TÜBİTAK; yüzde 0,13 Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı; yüzde 0,13 İstanbul Sanayi Odası; yüzde 0,13 Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası ve yine yüzde 0,13 Kocaeli Sanayi Odasıdır.

Teknoloji Serbest Bölgesi 360 bin metrekare, Teknoloji Geliştirme Bölgesi 260 bin metrekare alanda yer almaktadır. Marmara Teknokent Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde 49.083 metrekare kapalı alan, Teknoloji Serbest Bölgesi'nde ise 116.981 metrekare kapalı alan yer almaktadır. 2023 yılında yapımına başlanan butik ofislerin inşaatı yüzde 100 tamamlanmıştır. Butik ofislerimiz toplamda 11.300 metrekaredir. Butik ofisler için kiralama çalışmaları başlamıştır.

2025 yılı Mayıs ayı itibarıyla Marmara Teknokent bünyesinde 191'i Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde, 32'si Teknoloji Serbest Bölgesi'nde olmak üzere toplamda 223 firma faaliyet göstermektedir. Marmara Teknokent çatısı altında yaklaşık 4 bin personel istihdam edilmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgesi doluluk oranı yüzde 100'dür. Bölgede şu an itibarıyla 961'i başarıyla tamamlanan ve 300'ü devam eden AR-GE projesi bulunmaktadır.

2024 yılında Teknokentte faaliyet gösteren firmalarda 380 milyon dolar ciro, 105 milyon dolar ihracat gerçekleştirilmiştir.

Marmara Teknokent bünyesinde faaliyet gösteren firmaların sektörel dağılımı; başta yazılım teknolojileri olmak üzere sağlık, medikal, makine teçhizat, elektrik elektronik, otomotiv ve diğer teknolojileri kapsamaktadır.

Teknokentte faaliyet gösteren firmalara kiralama, idari ve sosyal hizmetlerin yanı sıra teknoloji transfer ofisi ve kuluçka merkezi hizmetleri sunulmaktadır. Marmara Teknokent Teknoloji Transfer Ofisi, 2015 yılından bu yana teknoloji geliştiren kurum ve kuruluşların çıktılarını ulusal ve uluslararası pazarda ticarileştirerek ülkemiz sanayisine ve teknolojisine katkı sağlamaktadır. Teknoloji Transfer Ofisinde çözüm ortaklığı geliştirme modeliyle sektördeki ihtiyaçlara yönelik yenilikçi çözümler geliştirilmiş, projelerin ticarileştirme süreçlerindeki riskler azaltılmıştır.

Gıda İnovasyon Deneyim Ağı Projesi'yle bölgemizde gıda sektörüne yönelik yenilikçi, sürdürülebilir ve katma değer odaklı bir kümelenme modeli oluşturulmuş; 41 firma ve 11 kamu kurumunun aktif katılımıyla sektörel iş birlikleri güçlendirilmiş, dijital ve teknolojik dönüşüm süreçlerine ivme kazandırılmıştır. 1831 Yeşil İnovasyon Teknoloji Mentörlük Programı kapsamında KOBİ'lerin sürdürülebilir iş modellerine geçişini hızlandırmak ve çevresel etkilerini azaltmak için teknik rehberlik ve mentörlük desteği sağlanmaya başlanmıştır. Herkes İçin Girişimcilik Projesi'yle engelli bireylerin girişimcilik ekosistemine katılımını destekleyecek yöntemler geliştirilmiş, eğitim materyalleri ve politika çalışmalarıyla engelli girişimciler için fırsatlar sağlanmıştır.

Uluslararası Teknoloji Transfer Akademisi projesiyle AR-GE ve inovasyon ekosistemine nitelikli insan kaynağı kazandırmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir. AR-GE Ticaret Merkezi projesiyle AR-GE projelerinin ticarileşme aşamasına geçişi desteklenmekte, firmalara stratejik rehberlik, pazar araştırmaları ve finansal danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Proje danışmanlığı kapsamında KOSGEB, TÜBİTAK ve Kalkınma Ajansı gibi kurumlarla iş birliği içinde 145 destekli proje hayata geçirilerek AR-GE firmalarının AR-GE teşviklerinden yararlanması sağlanmıştır.

Bölgede faaliyet gösteren firmalar tarafından geliştirdikleri ARGE ürünleri için 308 ulusal patent başvurusu yapılmış, 199 patent tescilli tamamlanmıştır. 30 uluslararası patent başvurusu yapılmış, 18 patent tescilli tamamlanmıştır. Eğitim modelleriyle çalışanların bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik sektörel eğitimler düzenlenmiş, firmaların ihtiyaçlarına göre programlar hazırlanmıştır.

Marmara Teknokent Teknoloji Transfer Ofisi, AR-GE, inovasyon ve girişimcilik ekosistemini güçlendirmeyi hedefleyerek; projeler, iş birlikleri ve eğitim faaliyetleriyle yerli ve millî teknolojilerin geliştirilmesine katkı sağlamaya devam etmektedir.

Marmara Teknokent, "IDEA incubation" adı ve 2022 yılında yenilenen yüzüyle birlikte girişimcilik ekosistemine inovatif fikirlerle destek olmaya devam etmektedir. Toplamda 1.100 metrekare alan üzerine kurulu merkezde; toplantı odası, sergi, eğitim, kafeterya gibi farklı ihtiyaçlara yönelik alanlar bulunmakta, 100 firma kapasitesine sahiptir.

Marmara Teknokent, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Gıda Enstitüsü ve TÜGİP iş birliğiyle kurulan Gıda Temalı Kuluçka Merkezi; gıda sektöründeki girişimcilerin AR-GE problemlerini TÜBİTAK MAM laboratuvarları ve pilot hatlarında

geliştirmelerine olanak sağlamaktadır. Bu merkez, gıda sektöründeki aktörler için bir iletişim ağı oluşturmayı ve Türkiye'nin yenilikçi rekabet gücünü artırmayı hedeflemektedir.

IDEA incubation ve Gıda Temalı Kuluçka Merkezi çatısı altında yürütülen kuluçka programı kapsamında, IDEA incubation'da 77, Gıda Temalı Kuluçka Merkezi'nde 13 firma olmak üzere, toplamda 90 firma faaliyet göstermektedir. Firmalara ofis desteği, danışmanlık, mentörlük, patent başvuru desteği, eğitim ve yatırımcılarla buluşma gibi geniş kapsamlı hizmetler sunulmaktadır.

Ön kuluçka programı çerçevesinde, girişimcilerin fikir aşamasından şirketleşme aşamasına geçişleri desteklenmekte; eğitim, koçluk, mentörlük, ofis desteği ve bire bir süreç takibi gibi hizmetlerle girişimcilerin projelerinin olgunlaştırılmasına destek sağlanmaktadır.

IDEA incubation bünyesinde kadınlar, engelliler ve gençler gibi öncelikli grupların girişimcilik potansiyellerini artırmaya yönelik stratejiler oluşturulmakta ve çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda, düzenlenen girişimcilik kampları, Ideathon ve Hackathon Programlarıyla üniversite öğrencilerinin fikir geliştirme, patent başvuru ve teknoloji yeterlilikleri desteklenmektedir. IDEA incubation, yenilikçi projeleri hayata geçiren girişimcilere sağladığı geniş destek ağıyla ekosistemin sürdürülebilir büyümesine katkı sunmaya devam etmektedir.

Tüm bu çalışmalar, Marmara Teknokentin Türkiye'nin teknoloji geliştirme bölgeleri potansiyelini artırarak ülkemizin küresel rekabet gücüne önemli katkılar sağlamasını hedeflemektedir. Bununla birlikte, Marmara Teknokent, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksi sonuçlarına göre 2022 yılı teknoparklar arasında geçen seneye göre 2 basamak yükselerek 6'ncı sırada yer alarak hedefine emin adımlarla ilerlemektedir.

Değişim, inovasyon ve AR-GE faaliyetlerinin çağımızı şekillendirdiği bir dönemdeyiz. Türkiye'nin teknolojik bağımsızlığını yaratması ve sürdürebilmesi için var olan nitelikli insan gücü ve altyapısını bilimsel, teknolojik çözümler üretmeye yönlendirmesi, katma değeri yüksek ürünler ve hizmetler üretmesi şarttır. Bu bilinçle hareket eden şirketimiz, ülkemizin vizyonuna entegre olmuş, buradan aldığı ilhamla faaliyetlerini etkin bir şekilde sürdürmekte, millî teknoloji hamlesi yolculuğunda ülkemize katkı sunmaya devam etmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'ndaysa öneri bulunmamaktadır.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Komisyonumuzca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna iletilmesi uygun görülen öneriler aşağıdadır.

1. 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

MARMARA TEKNOKENT ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR - 2021 yılı diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Gökçek, buyurun.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Hoş geldiniz diyorum öncelikle.

2022 raporunuzda yer alan bir bulgu var, borcunu ödemeyen bir firma vardı, "156.291 ABD doları için ilamsız icra takibi başlatılmıştır." yazıyordu. Bu icra takibi yapılan 156 bin dolarlık kısım için bir gelişme var mı? Hukuk birimi takip ediyor mu? Güncel bir bilgi rica edeceğim.

Genel itibarıyla da 4,8 milyon liralık bir şüpheli alacaktan söz ediyoruz. Bu şüpheli alacağın güncel miktarı nedir; artıyor mu azalıyor mu, onu rica edeceğim. 2024 gelir ve gider tablonuzu bizlerle paylaşmanızı rica edeceğim.

Bir de çok kısa bir şey; burada, bize yolladığınız sunumlarda yani "Slayttaki bilgiler, bu bilgilerle güncellenecektir." gibi notlar kalmış, hani başka yere de giderse... Biz burayı aile olarak görüyoruz ama iyi niyetli bir uyarı olsun, sizlere bildirmiş olayım.

Teşekkür ederiz, kolay gelsin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Gökçek.

Sayın Aksal, buyurun.

FATMA AKSAL (Edirne) - Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli arkadaşlar, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Yönetim Kurulu Başkanımız, Genel Müdürümüz, Değerli Bakan Yardımcılarımız; ben de hoş geldiniz diyorum Komisyonumuza.

Tabii ki gurur duyuyoruz yaptığınız çalışmalarla. Dünyada yeni bir düzen kuruluyor. Bu düzende tabii Türkiye için çok büyük fırsatlar da var; ticarette, savunmada, sanayide. Bu anlamda ama en yüksek teknolojiyi kullanmak gerekiyor. Siz de teknolojiye her alanda büyük destek veriyorsunuz. Birçok çalışmalarınız var ama benim özellikle... Ben Edirne Milletvekiliyim, tabii, Edirne bir tarım kenti. Biz bu süreçte, özellikle pandemi sürecinde gördük ki savunma sanayisi kadar gıda da çok önemli. Gıdada da çok ciddi bir potansiyele sahibiz. Bu anlamda, Sayın Bakanımızın da desteğiyle Edirne'de 3 tane yeni organize sanayi bölgesi

oluşturduk, ağırlıklı olarak da gıda üretimine yön verecek bunlar. Ben gıda konusunda, inovasyon konusunda yaptığınız çalışmalar için gerçekten sizlere çok teşekkür ediyorum.

Tabii, Paris İklim Anlaşması'yla birlikte yeşil dönüşüm de çok çok önemli. Bu konuda da desteklerinizi yakından takip ediyoruz.

Bir de tabii, kadın olarak kadınlara, kadın girişimcilere verdiğiniz destekler için de... Bölgemizde kadın kooperatiflerimize de özellikle Sayın Bakanımız çok ciddi destek vermişti, ben bu anlamda kendilerine teşekkür ediyorum, çalışmalarınızın başarıyla devam etmesini diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Aksal.

Evet, böylece, geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Genel Müdüremize vermeden önce, Sayın Başkanımıza vermeden önce, sayın üyelerimize sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla bütün üyelerimize iletebilirsiniz.

Buyurun Sayın Başkanım.

MARMARA TEKNOKENT ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ORHAN AYDIN - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; çok teşekkür ediyoruz, hepinize saygılar sunuyoruz, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, biz de teşekkür ediyoruz.

Tabii, toplantımıza iştirak eden 2 Sayın Bakan Yardımcımız var. Ben Sayın Bakan Yardımcılarımıza da söz vermek istiyorum.

Sayın Muhammet Kasım Gönüllü, buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI MUHAMMET KASIM GÖNÜLLÜ - Ben de bütün Komisyon üyelerine saygılarımı arz ediyorum.

Ben Marmara Teknokente yeni atandım.

Tüm Komisyon üyelerine tekraren teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyoruz.

Sayın Oruç Baba İnanc, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI ORUÇ BABA İNAN - Kıymetli Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak -çok Kıymetli Edirne Vekilimiz biraz bahsetti- sanayinin ve teknolojinin öncüsü olup yatırımları teşvik etmeye ülkemizin her tarafında devam edeceğiz. Marmara Teknokent de bizim akıncı teknoloji üslerimizden biri. İnşallah hep birlikte çalışıp hem Türkiye'nin hem Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ileri uç teknoloji üssü olmaya devam edeceğiz.

Ben söz verdiğiniz için, bizleri misafir ettiğiniz için hassaten teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım. Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Marmara Teknokent AŞ'nin 28/3/2022 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2021 yılı bilançosu ve 37.380.305,27 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yıl sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Marmara Teknokent AŞ'nin 27/3/2023 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2022 yılı bilançosu ve 62.352.416,67 Türk lirası dönem net kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 28 Mayıs 2025 Çarşamba günü saat 14.30'da Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi, Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi, Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ile Sümer Holding Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.04